

Zpravodaj

SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV

7. duben 2006

5

Slovo starosty

Vážení občané,

srdečně Vás zdravím v novém roce, do kterého jste snad vstoupili šťastně, a který jistě naplní řadu Vašich představ a přání.

Co se týká chodu města, tak se nám hned v úvodu letošního roku podařilo vyřešit a dotáhnout řadu věcí. K dnešnímu dni máme již uhrazen nutný příspěvek ke státní dotaci na rekonstrukci ZŠ Smiřice, jímž byla úhrada projektové dokumentace ve výši 700 tis. Kč.

Je to částka poměrně vysoká, avšak v porovnání s celkovou hodnotou projektu ve výši 41 mil. Kč bez DPH, přijatelná. Na tuto rekonstrukci právě probíhá veřejná soutěž v souladu se zákonem č. 40/2001 Sb. o veřejných zakázkách. Dotace ministerstva financí ve výši 3,3 mil. Kč pro letošek je součástí schváleného státního rozpočtu. Předpoklad dokončení rekonstrukce ZŠ je v roce 2010.

V měsíci únoru se nám podařilo doplatit závěrečnou fakturu zhotoviteli kanalizace společnosti STAVOKA KOSICE, a.s. ve výši cca 3 mil. Kč. Nyní kompletujeme podklady pro závěrečné vyhodnocení akce vůči poskytovateli dotace Státnímu fondu životního prostředí ČR. Pokud vyhodnocení proběhne bez ztráty kytičky, obdržíme od SFŽP ČR v průběhu roku cca 1,8 mil. Kč, které představují doplatek dotace do celkové výše po zdárném dokončení akce.

Dalším z cílů letošního roku bylo vrácení části finančních prostředků zpět do systému tepelného hospodářství. Jedná se o prostředky v celkové výši cca 4,2 mil. Kč, které byly nakumulovány na rezervách kotlen v uplynulém období. Z této částky se nám počátkem března podařilo splatit cca 1,3 mil. Kč, a to formou odkoupení části technologie, kterou jsou jednotlivé kotelný nově vybaveny.

Takže suma sumárum po prvním čtvrtletí jsme si poradili s většinou investic a tudíž se můžeme nerušeně připravovat na to, co nám ještě letos zbývá. Jedná se samozřejmě o chodníky. Letošní investice v oblasti chodníků budou rozděleny do tří etap. První etapa proběhne v době cca od dubna do prázdnin ve Smiřicích v ulicích Palackého – od bývalé AGB po křižovatku do sídliště Govorovo, před Irtextem, konec ul. Zemanova, jedna strana ul. Fučíkova – přímo před okály a ul. Zahradní.

Ve druhé etapě proběhne nejnnutnější oprava chodníků v Rodově. Třetí etapa ve Smiřicích se bude odvíjet od výsledku hospodaření prvních 6 měsíců, případně prvních 8 měsíců. Pokud toto období nic negativně neovlivní, tak by ve třetí podzimní etapě měla proběhnout oprava chodníků v dalších ulicích. Jedná se o ul. Příční, kpt. Jaroše, Lidickou, Brigádnickou.

Netrápí nás ale pouze investice a opravy v jednotlivých oblastech. Chceme se také zaměřit na prevenci kriminality a zvýšení bezpečnosti ve městě. V současné době probíhá řada jednání s cílem uzavřít smlouvy o spolupráci s městskou policií. Slibně se vyvíjí jednání s představiteli Jaroměře. Cílem spolupráce s městskými strážníky je realizace měření rychlosti ve městě v několika vlnách v průběhu roku. Tato měření před řepnou kampaní, ale také v jejím průběhu, by měla přispět k potrestání neukázněných řidičů, jejich pokutování ze strany správního orgánu, který obdrží fotku vozidla, jeho registrační značku, a také foto řidiče. Pro řidiče – řepáky může toto vyústit až ve ztrátu zaměstnání.

Koncem loňského roku byl také založen Mikroregion Smiřicko. Jedná se o dobrovolný svazek obcí Smiřice, Holohlavy, Skalice, Vlkov, Rasošky a Nový Ples. V letošním roce se svazek rozroste pravděpodobně o Černožice. Cílem založení tohoto svazku byla především dosažitelnost určitých dotací a grantů, o které by jednotlivé obce neměly možnost žádat. Tato strategie přinesla již

v měsíci březnu své ovoce v podobě přidělených grantů ve výši cca 250 tis. Kč. Valná hromada svazku bude rozhodovat jak budou poskytnuté prostředky využity. Samozřejmě v souladu s účelem, na který byly prostředky poskytnuty. Již počátek spolupráce členských obcí mikroregionu ukázal, že existuje řada témat vhodných ke společnému řešení.

Tolik mé informace pro první číslo Zpravodaje roku 2006.

Luboš Tuzar, starosta

Slovo tajemnice

Vážení občané,

v dnešním příspěvku bych vás ráda seznámila s připravovaným projektem města. Někteří z vás víte, že jsem před nástupem do funkce tajemnice úřadu pracovala v různých sociálních agendách. Vzhledem k mé bývalé profesi jsem se proto rozhodla ujmout realizace komunitního plánování sociálních služeb.

Komunitní plánování je moderní metodou plánování veřejných služeb, která počítá s názory celé komunity (obce) a jejích členů. Umožňuje snadné propojení a stanovení potřebnosti sociálních služeb v návaznosti na další veřejné služby – zdravotnictví, výchovně vzdělávací systém, prevenci kriminality, protidrogovou prevenci, integraci národnostních menšin apod.

Zastupitelstvo města Smiřice schválilo na svém zasedání dne 16. 2. 2006 zapojení města Smiřice do komunitního plánování sociálních služeb. Cílem komunitního plánování, které nyní začínáme realizovat, je zajistit dostupnost kvalitních sociálních služeb nejen na území města Smiřice, ale v rámci celého správního obvodu, který zahrnuje dalších 11 obcí a žije zde přibližně 8 000 obyvatel.

Základem komunitního plánování sociálních služeb je spolupráce zadavatelů (město Smiřice) s uživateli (klienty) a poskytovateli (jednotlivými organizacemi) sociálních služeb. V první fázi byla zformována pracovní skupina, kterou tvoří zástupci místní organizace Svazu důchodců ČR, Svazu tělesně postižených, škol, romské komunity, některých obcí spadajících do našeho správního obvodu, zástupci provozovatele Domova – penzionu pro důchodce ve Smiřicích a pečovatelské služby, Domova důchodců v Černožicích a další. Společně nyní budeme zjišťovat potřeby občanů v oblasti sociálních služeb, stávající situaci i možnosti financování.

Při plánování sociálních služeb se vychází zejména z porovnání existující nabídky sociálních služeb se zjištěnými potřebami případných uživatelů služeb. V rámci projektu vás proto oslovíme formou dotazníků a budete mít možnost vyslovit svůj názor a požadavky.

Výsledkem komunitního plánování je tzv. komunitní plán, který určuje priority v oblasti sociálních služeb a způsob, jak je naplňovat. Komunitní plán bude zpracováván v souladu s novým zákonem o sociálních službách, který by měl nabýt účinnosti od 1. ledna příštího roku. Tento zákon upravuje například podmínky pomoci osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a sociální dávky – příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, hodnocení jejich kvality apod.

Doufám, že spolupráce všech zúčastněných přispěje k rozšíření a zkvalitnění nabídky sociálních služeb v našem regionu.

Mgr. Věra Hottmarová

INFORMACE Z RADNICE

Z jednání Zastupitelstva města dne 16. února 2006:

- ZM schválilo úpravu rozpočtu 2005 č. 7 a úpravu rozpočtu 2006 č. 1.
- ZM schválilo navýšení provozní dotace MěKS na rok 2005 o odpisy ve výši 351 140,- Kč a dále schválilo nařízení odvodu prostředků z investičního fondu MěKS do rozpočtu zřizovatele ve výši 351 140,- Kč.
- ZM projednalo návrh změny č. 4 územního plánu sídelního útvaru (ÚPSÚ) Smiřice – Černožice – Holohlavy, řešící kat. území Smiřice, pořízený Městským úřadem Smiřice, odborem výstavby. Po vyhodnocení stanovisek dotčených orgánů státní správy a připomínek dalších organizací a námitek fyzických osob ZM vymezilo závaznou část změny č. 4 ÚPSÚ a vydalo obecně závaznou vyhlášku města Smiřice č. 1/2006 o závazné části změny č. 4 ÚPSÚ Smiřice – Černožice – Holohlavy, pro kat. území Smiřice.
- ZM schválilo a vydalo obecně závaznou vyhlášku města Smiřice č. 2/2006, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu a systém nakládání se stavebním odpadem.
- ZM schválilo a vydalo obecně závaznou vyhlášku města Smiřice č. 3/2006, kterou se stanoví poplatek za komunální odpad.
- ZM schválilo a vydalo obecně závaznou vyhlášku města Smiřice č. 4/2006 o místních poplatcích.
- ZM schválilo bezúplatný převod pozemku st. p. č. 28 (dle PK) k. ú. Smiřice o výměře 446 m² z LV 1 – ČR na LV 10001 – Město Smiřice.
- ZM schválilo záměr prodeje pozemku v k. ú. Smiřice o výměře 10 m² a pozemku v k. ú. Smiřice o výměře 42 m².
- ZM schválilo zapojení města Smiřice do komunitního plánování sociálních služeb.
- ZM vzalo na vědomí zprávu o provedení inventarizace majetku a závazků města Smiřice za rok 2005.
- ZM schválilo pokračování v odvolacím řízení proti rozhodnutí Okresního soudu v kauze p. Klůzová.

Z jednání Zastupitelstva města dne 23. března 2006:

- ZM stanovilo v souladu s nařízením vlády č. 50/2006 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev, výši odměn neuvolněným členům ZM Smiřice s účinností od 1. 3. 2006 a zároveň schválilo poskytnutí rozdílu mezi výší měsíčních odměn podle dosavadní právní úpravy a výší měsíčních odměn podle nařízení vlády č. 50/2006 Sb. za období od 1. 1. do 28. 2. 2006.
- ZM schválilo prodej pozemku v k. ú. Smiřice o výměře 607 m² a pozemku v k. ú. Smiřice o výměře 93 m².
- ZM schválilo prodej pozemku p. č. 60/3 k. ú. Smiřice o výměře 10 m² a pozemku p. č. 57/5 o výměře 42 m² Stavebnímu bytovému družstvu Hradec Králové.

- ZM schválilo aktualizaci plánu společných zařízení komplexní pozemkové úpravy v k. ú. Ločenice.
- ZM vzalo na vědomí zprávu o výsledcích finančních kontrol provedených v příspěvkových organizacích města v roce 2005.
- ZM schválilo smlouvu o upsání akcií mezi městem Smiřice a VAK Hradec Králové, a. s.
- ZM schválilo dohodu o započtení pohledávky za společností VAK Hradec Králové, a. s.
- ZM schválilo bezúplatný převod pozemku p. č. 481/19 v k. ú. Rodov o výměře 30 m² z LV 1 – ČR na LV 10001 – Město Smiřice.

Úplný text vyhlášek a redakčně nezkrácenou verzi usnesení upravenou z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, najdete na www.smirice.cz.

L. Reichová

Jak letos s odpady

Město Smiřice na základě doporučení nadřízených orgánů přepracovalo vyhlášku č. 4/2005 o nakládání s komunálním a stavebním odpadem. Z jedné vyhlášky byly vytvořeny vyhlášky dvě:

- Vyhláška č. **2/2006**, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu a systém nakládání se stavebním odpadem.
- Vyhláška č. **3/2006**, kterou se stanoví poplatek za komunální odpad.
(obě vyhlášky jsou zveřejněny na internetových stránkách města)

V důsledku úpravy vyhlášek se místo doposud uzavíraných smluv bude podepisovat tzv. „Dohoda o ukončení platnosti původní smlouvy“ a „Prohlášení plátce poplatku“. Podstatné pro občany je, že cena za likvidaci odpadu zůstává v letošním roce stejná jako loni.

Poplatky za odpad budou vybírány v době od 1. března do 31. května.

Firma Rund Nový Ples požaduje, aby na popelnici byla vždy jen **jedna platná samolepka** – staré samolepky je nutné po změně intervalu svozu odstranit. Bude-li na popelnici více samolepek, firma Rund takovou popelnici nevyveze.

Vážení spoluobčané,

na separačních stanovištích se objevily jasné červené popelnice. Jsou určeny pro sběr tetrapackových obalů, tj. obalů od krabicového mléka, vína, džusů a podobných výrobků. Sebrané obaly budou zpracovány v papírně v Bělé pod Bezdězem.

Dále máte možnost vyzvednout si zdarma červený igelitový pytel a po jeho naplnění tetrapackovými obaly jej můžete odložit k červené popelnici na separační místo.

Červené popelnice budou umístěny takto:

1) ul. Kpt. Jaroše – u hudební školy	5) ul. U Stadionu
2) Nývltova ul.	6) Husova ul.
3) Fučíkova ul.	7) Rodov
4) sídliště Gen. Govorova – u kotelny a u MŠ	

Město Smiřice dále plánuje rozšířenou likvidaci elektrozařízení. Bližší informace budou zveřejněny v dalším čísle Zpravodaje.

Firma Rund Nový Ples a město Smiřice děkují občanům, kteří řádně separují, ale **bohužel**, separaci nám kazí někteří spoluobčané, kteří do separačních nádob vhazují komunální odpad. **Upozorňujeme občany, že toto jednání je v rozporu s povinnostmi uvedenými ve vyhlášce města o odpadech a lze je postihnout dle přestupkového zákona.**

Heslo na duben: JE NUTNÉ ZLEPŠIT ČISTOTU V SEPARACI ODPADU!!!

Marcela Mráková, odbor správní a životního prostředí

Zprávy z matriky

Narození od listopadu do prosince 2005

listopad	1 dítě
prosinec	3 děti

Z našich řad odešli

říjen	1 občan
listopad	2 občané
prosinec	1 občan

Sňatky v lednu 2006

na MěÚ	1x
v kapli	1x

Dana Jágrová, matrikářka

Tříkrálová sbírka

V sobotu 7. ledna se na území Smiřic uskutečnila tradiční Tříkrálová sbírka pořádaná Oblastní charitou v Hradci Králové. V letošním roce se v přenosných pokladničkách nashromáždilo celkem **4 816,- Kč**.

Výtěžek letošní sbírky bude použit na činnost a vybavení poradny pro lidi v tísní a na Domov pro matky s dětmi v Hradci Králové. Třetina výtěžku je určena na humanitární pomoc v ČR i v zahraničí.

Oblastní charita tímto děkuje všem dárcům.

Likvidace rostlinného odpadu a stavební suti

Městský úřad Smiřice oznamuje občanům, že na základě uzavřené dohody mezi městem Smiřice a společností AGRO CS, a. s. Česká Skalice mají možnost bezplatně uložit rostlinný odpad (větve do průměru 8 cm, tráva, listí) v areálu firmy AGRO CS ve Smiřicích.

Bližší informace získáte na čísle telefonu **495 809 020** – Městský úřad – paní Mrákové.

Dále je v areálu možno za recyklační poplatek uložit stavební suť, betony, kamenivo, materiál z demolice vozovek:

a) bez příměsí dřeva, železa, plastů, zeminy	100,- Kč/t
b) s 5% příměsí zeminy, ale bez příměsí dřeva, železa, plastů	150,- Kč/t
c) s 10% příměsí zeminy, ale bez příměsí dřeva, železa, plastů	200,- Kč/t

Areál je otevřen pondělí až pátek v době od 7 do 15 hodin.

Zprávy Obecního úřadu H o l o h l a v y

Ulice Lipová se v roce 2006 nezačne stavět

V minulém zpravodaji jsme vás informovali o hlavním programu v roce 2006 – zainvestování technické infrastruktury pro 19 stavebních parcel ulice Lipová v Holohlavech.

V zastupitelstvu obce jsme se dohodli, že celou akci oddálíme až na letošní podzim nebo na jaro 2007 z důvodů dotací, o které jsme nemohli včas požádat. Podmínkou žádostí, které se musí podávat do konce ledna na rok 2006, je vydané stavební povolení. To jsme nestihli, protože nákup části pozemků od nezletilého Petra Havla rozhodoval okresní soud 10 měsíců. Měli jsme připravené žádosti, které by nám pokryly zhruba 50 % nákladů, což je přes 3 miliony Kč. Zatím nám pokračují pouze bourací práce na bývalém zemědělském objektu.

Oprava tunýlku

České dráhy budou v jarních měsících opravovat tunýlek u uličky, aby odmrzlé cihly neohrožovaly při průchodu naše občany. Do cihelné konstrukce zafrézují ocelové profily, které vyplní speciální betonovou injektáží. Průchod bude uzavřen asi 14 dní.

Pohostinství čp. 36

je koupené a na katastrálním úřadu v Hradci Králové probíhá jeho převedení do majetku obce. Pokusili jsme se žádat o dotace na rekonstrukci budovy (jako kulturní zařízení obce nebo vývažovna pro naše občany). Na toto jsou granty pouze u „Obnovy vesnice“, které by pro nás činily pouze do 100 000,- Kč. V březnu nebo v dubnu zastupitelstvo obce rozhodne kdo a jakým způsobem bývalou hospodu zrekonstruuje.

Předpokládáme, že v letních měsících budou vyhotoveny stavební plány, abychom v podzimních měsících mohli vypsát výběrové řízení na stavební práce, které by se přes zimu provedly.

Park u školy

V loňském roce jsme vybudovali v parku dětské hřiště, které je dětmi hojně využíváno. V letošním roce bychom nainstalovali do parku betonový stůl na stolní tenis, aby také naše dospívající mládež měla ve větší míře nějakou činnost a nemusela nám ničit v parku obecní zařízení.

Chodníky

V současné době probíhá výběrové řízení na rekonstrukci chodníků v ulici Na Lávkách a v ulici Dlouhá u hřbitova. Oba chodníky budou provedeny v zámkové dlažbě.

Příprava „pálení čarodějnic“

V letošním roce budeme opět v Holohlavech připravovat „pálení čarodějnic“. Od 1. dubna bude možno opět vozit dřevo z prořezu ovocných stromů ke kříži. Potřebovali bychom však ke skládce nějakého četníka, který by nám vznikající skládku dřeva hlídal. Měl by dohlížet na to, aby zde nevznikalo smetiště, a také aby nám skládku nezapálil nějaký hrdina, jak tomu bylo v loňském roce.

Malínský Miloš, starosta obce

Mateřská škola Holohlavy oznamuje

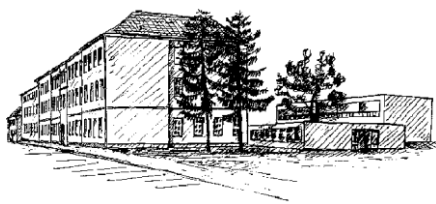
Zápis pro školní rok 2006–2007 se uskuteční v pondělí 24. dubna 2006 od 8.00 do 16.30 h. K zápisu přineste občanský průkaz zákonného zástupce a zdravotní průkaz dítěte. Přihlášky lze vyzvednout v mateřské škole již nyní každý pracovní den od 8.00 do 16.00 h.

Hledáte-li pro vaše dítě školku spíše rodinného typu zaměřenou na individuální přístup k dítěti, určitě vám bude naše mateřská škola vyhovovat. Přijďte se podívat osobně i s dítětem, nebo nás kontaktujte na telefonu 495 422 714. Rádi vám podáme bližší informace.

Více též najdete na www.msholohlavy.wz.cz.

Renáta Smotlachová

Ze života základní školy

- Jako každoročně, tak i vloni v předvánoční době organizovalo smiřické SOUp výstavu. Tentokrát byla tematicky zaměřena na recepty slavných osobností – počínaje M. D. Rettigovou a konče např. specialitami herečky J. Bohdalové. O tom, že vánoční menu bylo v Čechách vždy pestré, chutné i barevně sladěné, se mohli přesvědčit žáci naší školy, kteří 9. prosince tuto výstavu navštívili. Vystavené exponáty byly opravdu k nakousnutí.
- Žáci prvních a druhých tříd se spolu s mateřskou školou zúčastnili kulturního představení ve Dvoraně. Středověce oděný interpret se za doprovodu 12strunné kytary a obrázků snažil navázat kontakt s dětmi úryvky ze známých písní pro nejmenší. Demonstrace strunných a dechových nástrojů uzavřela první zpěvnou část. Následovala krátká, značně jednoduchá loutková pohádka O babě stoleté, želvákovi a koni.
- Dne 13. 12. 2005 se ve Dvoraně uskutečnila školní akademie s názvem „Český rok“. Nejdříve vystoupili žáci 1.–3. ročníku s pásmem básní, písní a her, které se vztahovaly k jaru, létu, podzimu a zimě. Zapojili se téměř všichni žáci, kteří nadšeně předvedli různorodé zvyky jednotlivých ročních období. Vyvrcholením akademie bylo účinkování školního pěveckého sboru v kostýmech andělů. Sbor písněmi prokládal zinscenovaný Erbenův Štědrý večer. Publikum potleskem odměnilo výkony všech účinkujících.
- Dívky z pěveckého sboru „Švitořilky“ vystoupily 16. 12. 2005 ve speciální základní škole při hradecké Danetě s vánočním pásmem. Dívky zazpívaly jednohlasně, ale i dvojhlasně dětem koledy. Některé písně si zazpívali všichni společně. Děvčata sama přivezla „daneťákům“ dárky, které nakoupila ze svých vlastních peněz. Po vystoupení si „Švitořilky“ spolu s posluchači zahrály hry.
- Koncem prosince proběhl v tělocvičně ZŠ Smiřice vánoční turnaj ve vybíjené 4. a 5. tříd. V kategorii 4. ročníků zvítězila třída 4. A, v kategorii 5. ročníků třída 5. A. Vítězná družstva získala putovní pohár. Diplomem byly odměněny všechny třídy. Akce se setkala s příznivým ohlasem účastníků. V lednu následoval turnaj ve florbalu.
- Dne 5. 1. 2006 třídy 4. A a 5. B navštívily výstavu betlémů v kostele Československé církve husitské v Hradci Králové. Viděly celou řadu papírových betlémů, mezi nimiž byl např. betlém Josefa Lady nebo betlém Marie Fischerové-Kvěchové. Dále byla v kostele instalována výstava ZUŠ Habrmanova, kde bylo mnoho betlémů z keramiky, malby na skle a další práce vytvořené na téma Josef, Marie a uprchlíci v současné době. Nejvíc žáky však zaujal Juračkův pohyblivý betlém z pozlacené keramiky. Pohyb figurek doprovázely koledy.
- Pro žáky 2. stupně jsme opět zorganizovali lyžařský výcvikový zájezd. Zúčastnilo se ho 48 dětí. Výcvik se konal od 14. do 21. ledna v Čenkovicích v Orlických horách. Sněhové podmínky byly vynikající, ale velké mrazy, mlha a občas i silný vítr ztěžovaly výcvik. Po celou dobu nás ještě trápilo virové onemocnění, které bylo provázeno vysokými teplotami. Všechny děti se i tak naučily základům lyžování. Jejich snaha vyvrcholila tradičními závody ve slalomu.
- V průběhu prosince a ledna proběhla školní kola soutěží. Olympiádu v českém jazyce vyhrála Karolína Dušková a bude reprezentovat školu v okresním kole. V matematické soutěži Numerik byl nejúspěšnější Radim Svoboda. V Pythagoriádě pro 6. ročník zvítězil Vojtěch Erbrt, pro 7. ročník Martin Mour a pro 8. ročník Michaela Nezvalová.

- 25. ledna 2006 proběhlo v Hradci Králové okresní kolo Matematické olympiády 5. ročníků. Mezi mladými matematiky obsadil výborné 2. místo Karel Syrový z 5. B třídy.
- Každoročně se žáci naší školy účastní soutěže Svět očima dětí. I letos byli úspěšní. Ve výtvarné kategorii Lukáš Müller z 2. B obsadil se svou prací 3. místo. V literární části si v kategorii 4.–5. tříd první tři místa rozdělili žáci naší školy v pořadí Šimona Vaníčková, Tomáš Hansl a Dominika Košťálová.
- Zápis dětí do 1. ročníku pro školní rok 2006–2007 se letos konal 27. ledna. K zápisu přišly děti v doprovodu svých rodičů a byly zvědavé, co na ně ve škole čeká. Připravený program se nesl v duchu pohádky „O perníkové chaloupce“. Budoucí prvňáčkové plnili hravou formou úkoly z výtvarné, hudební a tělesné výchovy. Předvedli co rádi dělají a na co se těší. Za své výkony dostali drobné dárečky a mohli si oloupat perníčky z perníkové chaloupky. Zapsáno bylo 36 dětí. K nim se do 1. třídy připojí ještě děti, které měly v loňském roce odklad školní docházky. Všem zapsaným přejeme, aby jim radost a chuť do školní práce vydržela co nejdéle! Touto cestou chceme také poděkovat MŠ ve Smiřicích a v Holohlavech. Děkujeme také již tradičním sponzorům paní Hudákové a panu Brožovi. Fotografie si můžete prohlédnout na internetových stránkách školy.
- Divadelní vystoupení „Káťa a Škubánek“. V mrazivém dopoledni 27. ledna pospíchaly děti z 1. stupně ZŠ a z mateřinky do Dvůrky. Bylo zde pro ně připraveno divadelní vystoupení „Káťa a Škubánek“. Postavy známé z Večerníčků ožily na jevišti díky dvěma mladým hercům brněnského Divadla Věž. Představení mělo spád, oba protagonisté využívali nápadité a srozumitelné rekvizity i dekorace. Publikum se dobře bavilo při Škubánkových boxerských kouscích, větší sympatie dětí však získával darebný kocour Lucáš. Představení se zdařilo, žáci odcházeli spokojeni.
- V období jarních prázdnin jsme se snažili opět pozvednout úroveň vybavení školy. V učebně rodinné výchovy přibyl jedno pracoviště pro předmět vaření a byly objednány tři nové šicí stroje. V učebně výpočetní techniky byly zároveň s novou sítí instalovány nové počítače, které by měly zlepšit výuku informatiky. Žáci si budou muset zvyknout též na přesun kabinetu matematiky. Ten ustoupil ve prospěch kabinetu výtvarné výchovy a jsou v něm připraveny pomůcky a materiál pro tvořivé ruce žáků. Dále proběhla výměna nevyhovujícího osvětlení v pěti třídách prvního stupně.

Mgr. Petr Rohlena, ředitel školy

Slohová práce žáka 6. třídy ZŠ na téma „Moji rodiče“

Rodiče se dělí na dvě části: matku a otce. Matka se ještě rozděluje na ženu v domácnosti a v zaměstnání. Doma se matka skládá z manželky, matky, kuchařky, uklízečky, pradleny, nákupčího, účetní, vychovatelky a milenky (to mi napověděla sestra Jana, co chodí do devítky, ale když to maminka slyšela, tak řekla, ať to tam nepíšu, že lhát se nemá). Maminka to umí ještě rozvést dál a používá slova jako otrok, služka, děvka pro všechno – myslím si ale, že taková slova se do slohu žáka 6. třídy nehodí.

Matka se vyznačuje tím, že se zázračně nachází na více místech najednou, umí najednou myslet na sto věcí a přitom deset věcí najednou dělá. Vidím na vlastní oči, jak po návratu z práce dá vařit

vodu na sporák a mezi tím zadělá těsto na nudle. Přitom jí samozřejmě běží pračka, do které neustále chodí vyměňovat prádlo, pro mně vymýšlí věty oznamovací, rozkazovací a tázací a naši Olinku zkouší z malé násobilky. Že přitom přebalí a nakrmí malého Káju, toho si ani nevšimnu. Dvě oči mi na to nestačí!!! Protože když potom zasednu k večeři, je už namletý mák i ořechy na vařené nudle a já mám na kolenou tepláků čerstvě zašité díry. Olinka má umyté vlasy a prádlo visí na balkóně. Zbytečně si mamku prohlížím – fakt má pouze dvě ruce... a přece, když přijde z práce, má v jedné malou i velkou kabelku, ve druhé má dvě tašky s nákupem a to by mě tedy zajímalo, čím drží Karlíka ve fusaku!!!

Otec, ten se neskládá, ani nerozděluje. Nachází se doma nebo v práci, ale doma ho najdete málokdy. Mimo snídani a večeře, kdy sedí u stolu v kuchyni, se nachází v obýváku na gauči a bývá zakrytý novinami. Po sobě zanechává vždy ty stejné stopy. Rozevřené a poházené noviny na zemi vedle gauče, všude drobký od toho, jak u toho mlsá, na stole troje brýle, pět ovladačů na spotřební elektroniku, hrnek od kafe, od čaje a sklenici od piva a politý ubrus. Na rozdíl od mamky (i když má taky dvě ruce), přichází domů vždy s prázdnýma rukama, někdy se přihloupě směje a usíná na gauči dřív, než přečte noviny. Jestli umí násobilku, to nevím, ale psát asi neumí, protože žákajdu mi ještě nikdy nepodepsal. Ještě jsem ani nestihnul prozkoumat, proč patří do kategorie „rodiče“, protože na rodičovském sdružení taky ještě nikdy nebyl.

Pan učitel řekl, abychom se při psaní této slohové úlohy zamysleli nad prací svých rodičů. Ve škole přidělují žáka, který řádně nepracuje a neučí se, k dobrému a usilovnému žákovi. Myslím si tedy, že při svatbách přidělují chlapy k ženám, aby je něčemu dobrému naučili a měli na ně kladný vliv.

Mojí mamince se to zatím nepodařilo...

placená inzerce

**DUBOVÉ PODLAHY
SCHODY
STŘEŠNÍ OKNA
Tel.: 777 788 164**

Smiřice na síti

K oficiální internetové adrese města www.smirice.cz přibyl závěrem minulého roku bratříček – v souvislosti se vznikem Mikroregionu Smiřicko, o němž Vás v úvodním článku informoval pan starosta, byla zprovozněna adresa www.smiricko.cz.

Zde budou postupně zveřejňovány informace o činnosti mikroregionu a prezentace všech obcí v něm. Postupně se sem budou stěhovat i stránky Smiřic – systém, v němž pracují stránky mikroregionu, umožňuje lepší editaci textů, obrázků a souborů.

Opět je na čase připomenout všem subjektům ve městě – podnikatelům, sportovním a zájmovým organizacím – že se na smiřických stránkách mohou prezentovat. Ty, kteří tak učinili, jen prosím, aby si čas od času údaje zkontrolovali a pokud je nutná aktualizace, aby mi poslali nové údaje. A jestliže někdo už někdo vlastní stránky má, rádi mu na web města umístíme odkaz.

Velmi zdařilou prezentaci Smiřic má pan Přemek Andrýs – mnozí z vás už určitě jeho stránky plné současných a historických fotografií a jiných zajímavostí navštívili, pro ostatní připomínám adresu – www.volny.cz/smirice2004/.

Panu Andrýsovi, kterému se takto se podařil shromáždit úctyhodný kus historie našeho města, je nutno vyseknout hlubokou poklonu – na jeho stránkách je zdokumentována současná i historická podoba Smiřic, kaple, zámku, naleznete tam letecké záběry, jsou zde prezentovány spolky, školy, již zaniklé firmy. Své místo zde mají i články o historii převzaté z Mitiskovy kroniky, mnohé se dozvíte i o Holohlavech a blízkém okolí.

Pokud někdo vlastní nějakou fotografii, která by mohla přispět k poznání historie města, může je panu Andrýsovi zaslat buď v elektronické podobě na adresu premek2000@volny.cz nebo poštou na adresu Přemek Andrýs, gen. Govorova 564.

Ladislava Reichová, reichova@smirice.cz

80 let loutkového divadla ve Smiřicích

17. ledna 1926 poprvé zazvonil rolníčkami Kašpárek v loutkovém divadle ve Smiřicích. Od té doby bylo sehráno 1 131 představení, jež zhlédlo 167 157 diváků. V každém roce bylo sehráno alespoň jedno představení. Zasloužily se o to už stovky účinkujících. Ve vzpomínkách tří z nich se alespoň částečně zrcadlí bohatá historie smiřických loutek.

Jiří Zahálka (v souboru od r. 1943)

Do loutkového divadla již ne jako pouhý divák jsem začal chodit za války, když mi bylo asi deset let. Tatínek (zakladatel divadla Petr Zahálka), který byl jeho principálem, mě s sebou brával vždy v neděli dopoledne, abych se spolu s jeho dalšími žáky ze školy podílel na stavbě jeviště pro odpolední představení.

Z tzv. sborovny (byla v místech dnešní prodejny zeleniny vedle Oázy) přitlačila parta sokolů–siláků velkou bednu o rozměrech asi 3,5 x 1,5 x 1,2 (výška) m. Ta sloužila jako základ jeviště. Z jejích útrob jsme vytahali další části jeviště čelní proscénium, lávku s opěrnou deskou pro vodiče, schůdky a různá zábradlí, na něž se zavěšovaly loutky na drátech a později na nitích. Před jeviště se představil kryt a lavička pro mluviče. Po stranách jeviště pak stály pultíky pro osvětlovače a pro zvukaře. Prostor okolo proscénia se předělil černými závěsy. Ze skladu jsme nanosili oponu, dekorace, rekvizity, osvětlovací zařízení a především loutky. Ty v týdnu před představením sokolky–švadleny převlékly pro připravovanou hru. Po sestavení jeviště následovaly zkoušky, scénická, osvětlovací, zvuková, a ověřovaly se obtížnější loutkoherecké triky. První zkoušky na

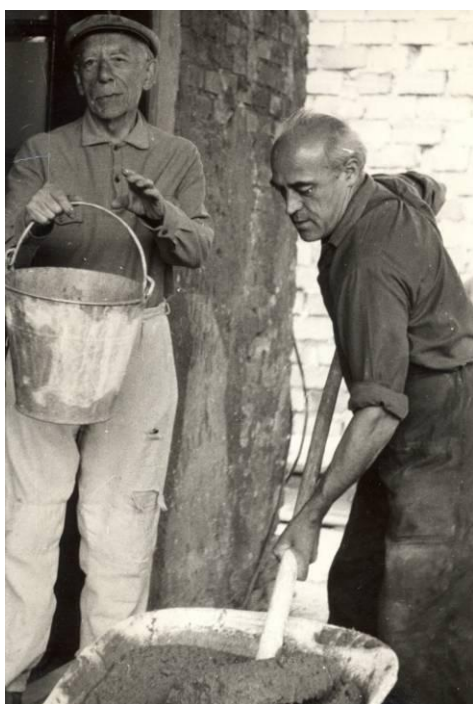

hru předtím probíhaly „nanečisto“ na křídou označené ploše podlahy ve sborovně. Jenom na zkoušení zvláště obtížné hry se tam sestavilo jeviště. Bezprostředně po odpoledním představení se jeviště urychleně muselo rozebrat a uklidit, aby již od půl šesté mohl ve stejném sále promítat biograf.

Koncem 40. let – už jako student gymnázia – jsem byl účastníkem stěhování loutkového divadla do hostince Na lednici, jehož nájemcem byl pan Šulc. V tamějším malém sálku, do té doby nijak zvláště využívaném, mohlo být jeviště postaveno nastálo. To umožnilo nerušenou přípravu her, pravidelné zkoušky na scéně i častější představení. Míst v hledišti však bylo méně, a tak se hry reprizovaly. Hráli jsme i pro dospělé, a to se značným ohlasem. Divákům nevadilo ani několik desítek schodů, a tak jsme třeba zahajovací kabaret museli několikrát opakovat. Avšak i Na lednici po čase vznikly problémy. V „našem“ sále po dobu kampaně byli ubytováni cukrovarští dělníci, a tak loutky musely počkat, až se cukr dovaří, to bývalo kolem Vánoc.

Proto loutkáři s nadšením přijali rozhodnutí tehdejších radních, že divadlo může přesídlit do přízemí někdejší Malburgovy vily, v němž do zrušení přidělového hospodářství (potraviny na lístky) v r. 1953 bylo umístěno zásobovací oddělení. Tím se odstartovalo nové období loutkového divadla spojené s budováním a neustálým zvelebováním stálé scény. Já jsem se sice na pracích budovatelských osobně nepodílel, protože jsem v té době studoval v Praze, ale přispíval jsem sháněním podpor od ústředních odborových orgánů (divadlo se totiž stalo odborářským souborem při Státním statku) či zařizováním dodávek různého zařízení od pražských dodavatelů. Účinkovat na představeních jsem však tehdy ani nikdy později nepřestal.

Slavoj Lochman (v souboru od r. 1954)

Petr Zahálka (zakladatel divadla) a Slavoj Lochman v roce 1975 při rekonstrukci divadla

V loutkovém divadle jsem začal asi v roce 1954, to mě tam přivedl dlouholetý loutkář Josef Junek. V té době se divadlo stěhovalo z Lednice do Malburgovy vily. Všechno se muselo udělat znovu. Zpod jeviště se po kbelících vyneslo mnoho kubíků zeminy. Z již použitých trubek se svářela konstrukce jeviště i lavice pro diváky. Trubky se musely nejprve zbavit rzi, to se dělalo ručně. Ani o jiné práce – truhlářské, zednické, zámečnické – nebylo nouze. Co lidí a po kolik večerů tvořilo z původně obytných místností loutkové divadlo, to se dnes už jen těžko vzpomíná. Nadšení a vytrvalost loutkářů i jejich známých však vedly k úspěšnému zdanu díla. I v dalších letech se zejména v letní přestávce každý rok něco dodělávalo a zlepšovalo, třeba šikmá podlaha v sále, vytápění (to se předělávalo několikrát), osvětlení jeviště, zvukové zařízení (až ke zřízení zvukařské kabiny), nové sociální zařízení a šatna. Pravidelně se svépomocně konaly údržbové práce. Obohacoval se také fond loutek a dekorací, pořídily se i zájezdové konstrukce. Hrálo se zprvu za nízké vstupné – 1,50 Kčs. Na představení se děti svážely zvláštními autobusy ze širokého okolí. Svozy

organizoval jako principál Petr Zahálka, jenž řídil i všechny další aktivity souboru a udržoval kontakty se zřizovatelem na statku i s městskou radnicí. Když se vzdal své funkce ze zdravotních důvodů, soubor řídilo kolektivní vedení, na mně pak zůstalo právo i povinnosti odpovědného

a pro styk s úřady pověřeného pracovníka, a to až do zvolení Tomáše Zemka novým vedoucím loutkového divadla.

Tomáš Zemek (v souboru od r. 1975)

Loutkovému divadlu se věnuji již od dětství. Jako malý jsem chodil na představení a za odměnu mě teta, která byla v té době aktivní členkou souboru, vzala do zákulisí, kde jsem pozoroval, kdo loutky vodí a kdo jim propůjčuje hlasy. Asi od devíti let jsem byl členem loutkářského kroužku. Mojí první rolí s „dospěláckým“ souborem byl dráček ve hře Míček Flíček. Od té doby pracuji v loutkovém divadle nepřetržitě.

Když jsem ukončil devítiletku, začal jsem studovat na Střední průmyslové škole v Pardubicích. V té době zrovna procházelo smiřické loutkové divadlo rozsáhlou rekonstrukcí. Předělávala se stará dřevěná podlaha napadená houbou, byla nahrazena novou betonovou. Zároveň proběhla výměna nosníků zvýšené dřevěné podlahy za nosníky kovové. Celé této rekonstrukce jsem se aktivně účastnil a zároveň čerpal zkušenosti od starších, které jsem v životě již mnohokrát uplatnil. Ještě jako student jsem se podílel na výrobě světelného pultu, který svými technickými parametry předběhl dobu a v našem divadle se používá dodnes.

Po celou dobu mého působení v souboru vodím loutky a podílím se na výrobě dekorací. V roce 1998 jsem se stal principálem souboru. Samozřejmě, že v každém představení působím jako vodič loutek a podílím se na technickém zabezpečení představení.

Těší mě, že se mi k práci v divadle podařilo získat i všechny členy mé rodiny – manželku i obě dcery. V divadle tak společně trávíme hodně svého volného času.

Současný principál divadla Tomáš Zemek

Kultura

12. – 17. 4.

SMIŘICKÉ SVÁTKY HUDBY 2006 – Zámecká kaple

Svěcený – Binarová – Virtuosi Pragenses – Synková – Vlachová – Beňačková – Brabec – Englichová – Bárta – Kociánová – Trio AMADEUS
V rámci festivalu budou představeni i laureáti dětských soutěží včetně žáků smiřické ZUŠ.

www.festival.smirice.cz

15. 4.

VELIKONOČNÍ TRHY – KD Dvorana

10,00 – 17,00 hod.

20. 4.

ŠTĚŇ NEBO ŠPENÁT – KD Dvorana

9,00 a 10,00 hod.

Pohádka v podání divadla DRAK z Hradce Králové pro děti z MŠ, ZŠ a rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.

- 12. 5.** **POŘAD KE DNI MATEK** – KD Dvorana
15,00 hod.
- 16. 5.** **PLNÝ KAPSY ŠUTRŮ** – KD Dvorana
19,00 hod. Divadelní komedie – Účinkují: M. Vladyka a R. Holub
- 30. 5.** **POVÍDÁNÍ O SLUNÍČKU** – KD Dvorana
9,00 a 10,00 hod. Pohádka v podání divadla Matěje Kopeckého z Prahy pro děti z MŠ a rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.
- 17. 6.** **SMIŘICKÝ HRNEC 2006** – stadion SK Smiřice
10,00 – 22,00 hod. 18. ročník hudebního festivalu
Vystoupí: Markéta a Lazarové, Lokálka, Zlomzas, Jauvajs, Marien, Rangers Band, Ponožky pana Semtamťuka, Pavel Dobeš a Tomáš Kotrba, Děda Mládek Illegal Band

Burza internetových zkušeností

V rámci akce **BŘEZEN – MĚSÍC INTERNETU** proběhla v Městské knihovně ve Smiřicích

BURZA INTERNETOVÝCH ZKUŠENOSTÍ.

Setkání dobrovolných knihovníků hradeckého regionu se uskutečnilo již po šesté, ale poprvé byla hostitelem smiřická knihovna. Termín byl stanoven na 14. březen 2006, počasí toho dne bylo opravdu „jarní“, sněžilo, teplota kolem nuly, silný vítr...

V knihovně vše přichystáno, hlavní organizátorky akce Kateřina Hubertová a Stanislava Čejková – metodičky z Hradce Králové – nervózní, zda i přes nevlídné počasí účastníci dorazí. Ve 13.30 hod., v době oficiálně nahlášeného začátku, byly přítomny pouze tři knihovnice. Dva z přihlášených se omluvili telefonicky, protože vzhledem ke sněhu a letním gumám vůbec nevyjeli z garáže.

Nakonec dorazily na nádvoří zámku čtyři automobily a přibylo tak dalších sedm účastníků. Akce začala s 15minutovým zpožděním, podle připraveného scénáře vedoucí metodického oddělení a podle reakcí všech se povedla. Knihovníci diskutovali, padaly různé dotazy, rady, doporučení a výměna elektronických adres. V závěru byl velký problém včas akci utnout, protože řeči a diskuse nebraly konce. Příjemnou atmosféru navodila i velikonočně vyzdobená knihovna a pocit jara nám všem zvedl náladu navzdory zcela zimnímu pohledu z okna.

Ilona Hušáková

Centrum pro zdravotně postižené

Dovolte mi, abych reagoval na články, které uveřejnil ve vašem zpravodaji předseda Oblastní organizace tělesně postižených ve Smiřicích pan Hofman. V prvním článku se pan Hofman pozastavuje nad názvem článku „Oznámení Svazu invalidů“, který pan Kmínek uveřejnil v předchozím čísle. Dále kritizoval možnosti zřízení dopravní služby pro občany se zdravotním postižením města Smiřic a okolí. Též se mu nelíbilo to, že Centrum pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje získalo vozidlo pro převoz občanů se zdravotním postižením.

K tomu bych chtěl říci, že jsem skutečně celou věc s panem Kmínkem konzultoval. Pokud by mi pan Kmínek nechal přečíst článek, který uveřejnil, v žádném případě bych nesouhlasil s jeho zveřejněním pod tímto názvem. Svaz invalidů skutečně již 15 let neexistuje, i když se nám toto slovo ještě stále uchovalo např. v invalidních důchodech.

Co se týče dopravy občanů se zdravotním postižením, což pan Hofman označil jako „výplod“, tak to je skutečně důležitá oblast, kterou se zabývá i Komise Rady Královéhradeckého kraje pro zdravotně postižené. V nejbližší budoucnosti by se měl uskutečnit projekt integrované dopravy v mikroregionu Rychnovsko, kde bude řešena i doprava občanů se zdravotním postižením. Nevidím důvod, proč by tento projekt nemohl být v budoucnu uskutečněn i v regionu Smiřicka. K tomuto směřoval i průzkum mezi občany se zdravotním postižením města Smiřic a okolí.

Dalším problémem, který pana Hofmana pálí, je to, že Centrum pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje získalo díky sponzorům vozidlo Mercedes, které je upraveno i pro převoz vozíčkářů. Naše centrum uspořádalo v roce 2005 v rámci programu sociální rehabilitace 41 akcí, kterých se zúčastnilo 1 465 občanů se zdravotním postižením. Na většině těchto akcí bylo toto vozidlo využito k převozu účastníků s těžkým zdravotním postižením. Dále je vozidlo využíváno tělesně a sluchově postiženými sportovci, na dovoz rehabilitačních a kompenzačních pomůcek apod. Jsme velice rádi, že toto vozidlo máme, protože nám umožňuje rozšiřovat služby pro občany s těžkým zdravotním postižením na území kraje. Samozřejmě jsme připraveni toto vozidlo poskytnout i v rámci projektu integrované dopravy, pokud se bude realizovat na Hradecku nebo Smiřicku. Mohu s klidným svědomím říci, že za celou dobu nikdo nepoukazoval na neekonomičnost provozu vozidla Mercedes, kromě pana Hofmana, který se v tomto případě skrývá za širokou veřejnost a daňové poplatníky. Pan Hofman velice dobře ví, jak široká je naše činnost, ale toto bohužel ve svém článku asi záměrně neuvedl.

S tímto souvisí i druhý článek, kde je prezentováno, že Oblastní organizace Svazu tělesně postižených ve Smiřicích pořádala pobyty zaměřené na hipoterapii, lázeňské pobyty včetně ozdravných pobytů v Řecku. Jediné, co z toho je pravda, jsou pobyty v Řecku, ostatní akce pořádalo Centrum pro zdravotně postižené v Hradci Králové.

Závěrem mého příspěvku bych chtěl říci, že mám zcela jiné představy o tom, jak by se měla prezentovat na území jakéhokoli města organizace zdravotně postižených. Zástupce této organizace by měl zasedat v sociální komisi daného města, snažit se prosazovat oprávněné požadavky občanů se zdravotním postižením v oblasti bariér, pracovního uplatnění, dopravy, bydlení apod. Prakticky vše co je nutné k integraci těchto občanů do společnosti. Nabízím v přiloženém letáku služby, které poskytuje naše Centrum pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje, jež mohou využít všichni občané se zdravotním postižením bez rozdílu věku na území Královéhradeckého kraje. Zdá se mi velice málo, když Oblastní organizace STP ve Smiřicích udělá 1x či 2x ročně členskou schůzi a uspořádá jakýsi ozdravný pobyt v Řecku, který spíše připomíná nahánění klientů vybrané cestovní kanceláři. Máme dlouholeté zkušenosti s pořádáním těchto pobytů a víme, že veškeré ozdravné pobyty, na které přispívá svými

prostředky státní správa či samospráva, např. MPSV nebo Krajský úřad, musí mít svůj pevný odborný program dle druhu postižení, který musí být bezezbytku realizován. Jsou určeny pro všechny občany se zdravotním postižením a nejen pro ty, kteří jsou členy místní organizace.

Velice mě to mrzí, že musím tímto způsobem reagovat na články pana Hofmana. Nemohl jsem však, jako statutární zástupce organizace, tyto zveřejněné nepravdy, které poškozují naši organizaci v očích široké veřejnosti, jen tak přejít. Slibuji vám však, že se již k žádným jeho dalším článkům, pokud budou otištěny ve vašem zpravodaji, vyjadřovat nebudu.

V Hradci Králové 27. 2. 2006

Mgr. Jiří Morávek, ředitel CZP KH kraje

Centrum pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje nabízí zdravotně postiženým občanům tyto služby:

- Základní sociálně-právní poradenství, poskytování základních informací o možnostech řešení obtížné sociální situace, které vyplývají z předpisů upravujících důchodové a nemocenské pojištění, státní sociální podporu, sociální péči a pomoc, zaměstnanost, vzdělávání, sociálně právní ochranu.
- Bezplatné odborné právní poradenství pro zdravotně postižené (zajišťuje externí odborník).
- Půjčování rehabilitačních a kompenzačních pomůcek pro tělesně postižené, včetně informace o možnostech získání těchto pomůcek.
- Prodej kompenzačních pomůcek pro sluchově postižené občany, včetně jejich instalace v domácích podmínkách. Prodej baterií a koncovek do naslouchacích aparátů pro sluchově postižené.
- Zajišťování osobní asistence pro těžce zdravotně postižené děti a dospělé.
- Provozování denního centra pro duševně nemocné.
- Pořádání kursů na počítači pro zdravotně postižené občany.
- Pořádání víkendových psychorehabilitačních kursů pro zdravotně postižené děti, mládež a dospělé.
- Pořádání zimního a letního tábora pro zdravotně postižené děti.
- Rehabilitační cvičení pro tělesně postižené, kardiaky, astmatiky a postižené RSM.
- Rehabilitační plavání pro postižené Bechtěrevovou chorobou.
- Využití rekondiční místnosti s posilovacími přístroji.
- Prodej „Sociálně právního minima“ pro zdravotně postižené.
- Zprostředkování odborných konzultací v oblasti architektonických bariér a přístupnosti objektů veřejného a kulturního charakteru.
- Informace o činnosti jiných občanských sdružení zdravotně postižených, včetně zapojení do sportovního klubu zdravotně postižených.

Návštěvní hodiny:	pondělí	8.00–12.00 a 13.00–17.00
	úterý	8.00–12.00 a 13.00–16.00
	středa	8.00–12.00 a 13.00–17.00
	čtvrtek	8.00–12.00 a 13.00–16.00

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Nejkrásnější anglické zahrady a parky

2. část

Přenocovali jsme v našem hotelu a následující den nás čekal zlatý hřeb programu – Wisley – nejkrásnější zahrada roku. Rozkládá se na 240 arech a byla založena v r. 1880. Jejím majitelem je Královská botanická společnost. Konají se tam přednášky, akce pro odborníky, aranžmá řezaných květin.

V zahradě je obrovské alpínium, alpská loučka, rododendrony, azalky, vřesovištní rostliny, ostrožky a další dřeviny a trvalky, skleníky s pelargóniemi, fuchsiemi, sukulenty, osázené misky a korýtky, modelové zahrady: japonská, rekreační, středomořská, antická, vodní, bylinková (s půvabnými výsadbami růžových pnoucích růží na bílé konstrukci, v kombinaci s modrou levandulí a šalvějí), rostliny v nádobách.

Na mírném severním svahu se rozkládá rozárium. Je rozděleno do obdélníků, ve kterých jsou růže vysázeny podle barev – čajohybridy, floribundy, polyantky a stromkové růže. V růžovém oddíle mě okouzly hustě a malebně poskládané petaly Rosa „Sexy Remy“, ve žlutém pak Rosa Valencia „Korelia“. Podél jsou na konstrukcích pnoucí růže a lanová ovíjející girlandy z nich. Na protilehlé straně kvetou sadové růže.

V dalším, menším rozáriu jsou ukázky konstrukcí pro pnoucí růže a kombinované výsadby růží a klematisů – velice zdařilé.

Velká rabatová cesta hýří trvalkami nejrůznějších velikostí a barev, které se nádherně vyjímají v popředí živých plotů, v sousedství travin, okoličnatých rostlin, bohyšek, kapradin a další půvabné zeleně. Snad žádný návštěvník nemohl přehlédnout dva statné velkokvěté dřívky *Corpus kousa* var. *chinensis* „Wisley Queen“.

Obrovská prodejní plocha umístěná mimo zahradu poskytuje bohatý výběr rostlin. Jsou uspořádány podle abecedního pořádku. Kromě skalniček a koření jsou to rostliny poměrně vzrostlé (ve 3 l kontejnerech). Lze tu nakoupit i semena, substráty, nářadí a doplňky. V sousedství je prodejna knih, ve které lze nalézt množství literatury z oboru sadovnictví, ovocnářství, zelinářství, květinářství, zpracování výpěstků, koření i rostliny v uměleckém provedení – kresba, malba.

Do Wisley jezdí z Londýna autobus. Všechny zahrady, které jsme navštívili, jsou buď v okrajových částech metropole nebo poblíž dálnice kolem Londýna – M 25.

V pozdním odpoledni jsme ještě absolvovali vyhlídkovou jízdu Londýnem a pobýli v centru až do večerních hodin. Následující den jsme pak zakončili tento naučný zájezd celodenní prohlídkou města na Temži.

Nádherné anglické zahrady a parky předčily naše představy a mnozí z nás si, dříve než dopluhi na kontinent, už plánovali další cestu za jejich poznáváním.

Miroslava Dostálová, Smiřice

K zamyšlení

Stejný vztah, jaký mají Angličané k rostlinám, se promítá i do jejich mezilidských vztahů. Tak, jak tolerují zeleň přímo před svými okny, jednájí i spolu navzájem. Pohodu a vstřícnost je cítit na

každém kroku, dokonce i na silnicích a při popojíždění v dopravní zácpě... (M 25 má přezdívku „největší parkoviště světa“).

Červnová horka, která postihla Anglii, nebyla ojedinělá. V posledních letech se opakují dosti pravidelně. To je další z řady neklamných důkazů, že na naší planetě nastaly nepříznivé klimatické změny. A na jejich počátku je likvidace pralesů a lesů. Začala už v neolitu, kdy se člověk – lovec přeorientoval na zemědělce. Jenže tenkrát obývalo Zemi minimum lidí, a proto příroda vždy stačila jejich neblahou činností zahladit. Současný stav je ale již neúnosný. Vždyť jen za poslední dvě století se počet obyvatel Země ztrojnásobil!

Pokud už konečně nepochopíme, že právě rostliny patří k nejpodstatnějšímu, co nám umožňuje život na této planetě, dopadneme jako civilizace čínská, mayská... Ba ještě hůř! Svět se nesmírně „zmenšil“ a to, co se děje tisíce kilometrů daleko, má dopad i na nás.

Někteří lidé tento fakt stále nechápou – nemohou nebo nechtějí. Ale to už je jejich problém. My ostatní bychom měli vysadit co nejvíce zeleně ve svém nejbližším okolí a pečovat o ni. I ten nejmenší kousek půdy se dá ozelenit například pnoucími rostlinami.

Jsou to zelené plíce města a jistě cítíte, že ve Smiřicích rozhodně potřebují ozdravit. Za posledních 40 let tu zmizela polovina zelených ploch a vzrostlých dřevin, které značně zlepšovaly životní prostředí.

Co kdybychom je nahradili novými rostlinami! Začneme každý na svém pozemku a vytvořme si zdravé město. Na svalech se nepozná, zda se tužily v posilovně nebo při nějaké užitečné práci!

Miroslava Dostálová, Smiřice

Hledáte dokonalé klimatizační zařízení pro tlumení globální změny klimatu?

Nehledejte, máte je doma. Jsou to stromy ve vaší zahradě.

- Strom s průměrem koruny 5 m zaujímá plochu přibližně 20 m². Na takovou korunu dopadne v jasném letním dni nejméně 120 kW sluneční energie. 1 % se spotřebuje na fotosyntézu, 5–10 % je odraženo zpět ve formě světelné energie, 5–10 % se vyzáří ve formě tepla a stejné % ohřeje půdu. Největší část této energie je ale vložena do procesu výparu rostlinou – transpirace. Strom dostatečně zásobený vodou odpaří za den více než 100 litrů vody ve formě vodní páry, která se při kondenzaci změní opět na vodu.
- Na výpar 100 litrů vody se spotřebuje 70 kWh (250 MJ) sluneční energie, o kterou strom ochladí své okolí. V průběhu 10 hodin chladí tedy výkonem 7 kW. Pro srovnání, klimatizační zařízení v luxusních hotelích mají výkon 2 kW a navíc spotřebovávají elektrickou energii.
- Odpařená vodní pára obsahuje vázanou sluneční energii a jak postupuje krajinou, sráží se (kondenzuje) na chladných místech, při čemž se z ní vázané teplo uvolňuje a ohřívá okolí. Sluneční energie tak plyne prostorem a vyrovnává teplotní rozdíly. Podle fyzikálních podmínek se vodní pára může srážet až ráno a vytváří rosu, nebo i drobné ranní srážky.
- Nejpozoruhodnější ovšem je mechanismus regulační schopnosti stromu. List stromu má množství průduchů, jimiž voda prochází, a které ovlivňují rychlost jejího odpařování (chlazení), podle celkového množství vody, jež je k dispozici, a podle intenzity slunečního záření. Na jediném milimetru čtverečním listu je přibližně 50 až 100 průduchů, přičemž každý reaguje na teplotu a vzdušnou vlhkost okolí a podle ní se zavírá a otevírá. Na každém stromě jsou tedy desítky milionů průduchů – regulačních ventilů s teplotními a vlhkostními čidly.

Dovedete si představit množství drátů, kabelů a techniky potřebné k tomu, abychom takové zařízení sestavili?

- Na malou zahradu o ploše 400 m² dopadá za jediný letní den sluneční záření o energii 1600 až 2400 kWh. Stejně množství energie se na neozeleněných plochách odráží v podobě nevyužitelného tepla. Je-li však plocha pokryta rostlinami a zásobena vodou, potom se více než polovina této energie váže do vodní páry a naše zalitá zahrádka se stromy a dalšími rostlinami chladí sebe i své okolí výkonem kolem 200 kW. Činí tak nehlučně, nenápadně, za zpěvu ptáků, vůně květin, zrání plodů a téměř zdarma. Spočítejte si sami, kolik bychom za energii nutnou k provozu chladicího zařízení srovnatelných technických parametrů zaplatili.

Řekněte : Není naše zahrádka ideální klimatizační zařízení?

Seženou se peníze na varhany?

Ve smiřickém kostele bychom na kůru marně hledali původní varhany. V současné době jsou totiž demontované a uskladněné – čekají na celkovou opravu. K opravě varhan nedochází opět ze známého důvodu. Scházejí potřebné peníze. Podle odhadů přijde totiž oprava až na tři miliony korun. Město proto před časem vyhlásilo na tento účel veřejnou sbírku, která byla zahájena 10. června 2004. Lidé mohou finančními částkami přispívat do kasičky umístěné v kostele. Zde již návštěvníci vhodili **16 180,- Kč**. Na varhany je možno přispívat i prostřednictvím zvláštního účtu č. 20036-1080803309/0800 vedeného u České spořitelny, a.s. Na tomto účtu se ke konci loňského roku nashromáždilo **47 080,90 Kč**. Obě tyto částky by ani zdaleka na opravu varhan nepostačily. Pokud se podaří nastřádat několik set tisíc, město požádá ministerstvo kultury o poskytnutí dotace. Bez patřičného příspěvku státu by se totiž do obnovy varhan nemohlo pustit.

Varhanní skříň je jediným pozůstatkem dvoumanuálových varhan o dvanácti hlasech, postavených varhanářem Kašparem Weltzlem (Welzlem) z Králík s datací 12. září 1768 (1763?). Varhanní stroj byl do původní slohové skříně z roku 1768 vestavěn v roce 1907.

Budoucí varhanní stroj bude také dvoumanuálový, dispozičně odpovídající původní hlasové sestavě, která je doložena nápisy u otvorů rejstříkových táhel. Stroj bude uložen v původní skříní, která je – zvláště řezbou – velmi cenná. Varhany budou koncipovány jako koncertní nástroj, přizpůsobený sakrální hudbě.

Při letošních třetích Smiřických svátcích hudby 2006 se snad v kasičce nastřádá tolik peněz, aby mohlo dojít k opravě varhan. Koncerty v kostele by pak mohly být doplněny a obohaceny i hrou na historické varhany.

(lr +mv)

Z činnosti Svazu důchodců ČR ve Smiřicích za rok 2005

1. Změny ve výboru SDČR ve Smiřicích

- Funkci pokladní v naší organizaci převzala pí Jana Heřmanová.
- Činnost důvěrnice ukončila pí Věra Čermáková a na její místo nastoupila pí Beránková.
- Zápisy z výborových schůzí jsou dále zasílány p. Josefovi Turkovi do Habřiny a pí Marii Kusé do Skalice (zároveň i pro Smržov a Hubíles) – oba zajišťují ve svých obcích seznamování ostatních členů s akcemi, které organizujeme.

2. Výborové schůze SDČR ve Smiřicích se konají pravidelně každý měsíc (kromě července a srpna).

3. Zájezdy a kulturní akce v roce 2005

Předseda zájezdové komise p. Vladimír Kopáč zajistil následující akce:

20. 4., 11. 5., 8. 6., 14. 9., 19. 10. a 9. 11. – Zájezdy do Kudowa Zdroj, Polsko

25. 6. Zájezd: Slatiňany, Ležáky, Hlinsko – Veselý kopec

14. 10. Zájezd Lysá nad Labem – výstava Zemědělec 2005

Předsedkyně kulturní komise pí Zdena Dvořáková připravila tyto akce:

2. 2. Přednáška: Mongolsko a Čína – 2. část

23. 2. Výroční členská schůze SDČR Smiřice

16. 3. Přednáška p. Víta o rehabilitaci

3. 4. Zájezd do divadla v Praze – Netopýr

6. 4. Přednáška – Zahrada

23. 11. Předvánoční posezení

14. 12. Vánoční vystoupení orchestru Václava Hybše v divadle v Jaroměři

Kontaktní místo naší organizace je v prodejně IRTEX ve Smiřicích.

4. Třetí výroční schůze SDČR ve Smiřicích

Schůze se konala za účasti 120 členů. Byla provedena volba nového výboru na další 3 roky v tomto složení:

předsedkyně:	Vlasta Kučírková
místopředseda:	Vladimír Kopáč – je zároveň předsedou zájezdové komise
pokladní:	Jana Heřmanová
předsedkyně kultur. komise:	Zdeňka Dvořáková
evidence členů:	Bohumil Balák
předsedkyně revizní komise:	Ludmila Vokřálová
úsekoví důvěrníci:	pro Smiřice pí Kutilová, pí Špryňarová, pí Beránková pro Černožice pí Šupíková pro Holohlavy pí Věbrová pro Sendražice p. Dančuk pro Skalici, Hubíles a Smržov pí Kusá pro Habřinu a Lužany p. Turek

V diskuzi vystoupili na schůzi: předseda KR SDČR v Hradci Králové p. Šklíba, za vedení města Smiřic k nám promluvil starosta p. Tuzar a tajemnice pí Hottmarová, za černožický úřad promluvil starosta p. Kotěra.

5. Sponzorské dary v roce 2005

Na naši činnost poskytly v uplynulém roce sponzorské dary Městský úřad ve Smiřicích a obecní úřady v Černožicích, Holohlavech, Sendražicích a ve Skalici.

Z těchto finančních prostředků byly poskytovány příspěvky na dopravu při našich zájezdech. Všem sponzorům bylo za poskytnutí darů zasláno osobní poděkování.

6. Spolupráce v roce 2005

V uplynulém roce pokračovala spolupráce s Penzionem ve Smiřicích, s Domovem důchodců v Černožicích a se Svazem tělesně postižených ve Smiřicích.

7. Informace o činnosti

Informace z jednání VI. sjezdu SD ČR v Praze dne 3. listopadu 2005 a z jednání KR SDČR v Hradci Králové podala předsedkyně pí Kučírková.

O činnosti místní organizace jsou naši členové i veřejnost pravidelně informováni ve Zpravodaji Smiřic, Holohlav a Rodova.

8. Stav členů ke dni 31. 12. 2005

Na konci minulého roku měla naše organizace SD ČR celkem 245 členů – 189 žen a 56 mužů.

Smiřice	124	97	27
Černožice	50	43	7
Holohlavy	37	25	12
Habřina, Hubíles, Lužany, Skalice a Smržov	21	15	6
Sendražice, Račice	13	9	4
C e l k e m	245	189	56

Členský příspěvek v roce 2005 činil 50,– Kč.

Seznam členů zpracovává p. Balák, který vede evidenci členské základny, vystavuje legitimace novým členům a prodává členské známky. Mimo to ještě za naši organizaci zasílá gratulace všem jubilantům při životních výročích.

Kroniku naší organizace SD ČR ve Smiřicích přepisuje podle podkladů zpracovaných předsedkyní pí Kučírkovou pí Irena Jirousková z Černožic.

Bohužel musíme si připomenout i smutnou zprávu z letošního roku. Dne 12. ledna 2006 zemřela naše důvěrnice pí Vlasta Šupíková z Černožic. Za své čtyřleté působnosti v naší organizaci vybudovala v Černožicích členskou základnu o 51 členech. Se zesnulou jsme se rozloučili 18. ledna 2006.

Vlasta Kučírková, předsedkyně SD ČR ve Smiřicích

Ještě jednou o Důchodu

Na soutěžní otázku „Co víte o zámeckém Důchodu?“ odpověděl ve 3. čísle Zpravodaje z roku 2005 podrobně pan Zdeněk Runkas z Hradce Králové. Ke stejnému tématu se vrátil i ing. Lubomír Kupka:

Pan Runkas uvedl ve své odpovědi, že důchod měl úzké patronátní spojení s církví. Ve skutečnosti byl majitelem kaple i jejího interiéru stát a důchod tento majetek spravoval.

Pokud se jedná o dvě zmíněné skříňky, jedná se o barokní dřevěné relikviáře. Jejich obsah – kopie hřebu použitého při ukřižování Krista a vosková kopie ruky s ostatkem svatého (jeho jméno si však nepamatuji) dostala majitelka panství spolu s obrazem Bohorodičky na dřevěné desce od papeže Benedikta XIV. při své cestě do Říma.

Majitelka panství – hraběnka Marie Terezie z Paaru opatřila hlavu Panny Marie i Ježíška stříbrnými – silně zlacenými korunkami. Ty jsou ozdobeny množstvím drobnějších diamantů, větších leukosafirů, granátovými čočkovci a mořskými perlami. Obraz ještě opatřila dvojitou šňůrou s navlečenými broušenými granáty. Obě korunky jsou na rubové straně opatřeny značkou zlatníka. Přesný soupis a popis kamenů prováděl pro potřebu památkové péče tuším RSDr. Skřivánek. Prvotní ohledání obrazu jsem na požádání P. Václava Černého provedl kolem roku 1970 já za odborné spolupráce Dr. Voldána ze SVÚS Hradec Králové. Pozoruhodné je, že malý pokládek zlatých mincí, jehož soupis je v kronice holohlavského děkanství, je od 50. let minulého století nedohledatelný. Mince byly údajně spolu s korunkami předány do péče státu (banky). Jejich další osud není znám, i když finančně i umělecky mnohokrát cennější korunky byly vráceny na oltární obraz.

Na závěr ještě dodatek k odpovědi na otázku „Co to byl zámecký Důchod?“ Před rokem 1989 byla v části této budovy (kde se nyní nachází např. erbovní síň a městská knihovna) zbrojnice a shromažďovna Lidových milicí (LM). Co se zde odehrálo na konci roku 1989 vědí jen zúčastnění. V krbu po nich zůstala přibližně 30 cm vysoká vrstva popela z papírů. Asi připravovali popeleční středu!?

Ing. Lubomír Kupka

ROZHODNUTO

Smiřice nebudou topit biomasou

Město začalo před několika lety uvažovat o spalování biomasy při vytápění bytovek. Od tohoto záměru však ustoupilo hlavně z důvodu zatížení sídliště dopravou. Vytápění bude tedy i nadále závislé na zemním plynu. V dodávce tepla a teplé vody přibližně tisícovce našich občanů (to je přibližně třetina všech smiřických občanů) přece jen došlo ke změně. Město se vzdalo tepelného hospodářství a svěřilo ho soukromé firmě.

Provozovatelem tepelného hospodářství se stala na základě poptávkového řízení na příštích deset let firma Tedom Energo. Pokud by město provozovalo kotelnu dál, stalo by se plátcem DPH se všemi negativními důsledky, které by se projeví i na výši různých poplatků. Tímto krokem se radnice zbavila i administrativní zátěže spojené s provozem kotlen a našla partnera pro investice do stávajícího systému. Ty jsou kvůli problémům s dodávkou tepla a teplé užitkové vody do některých lokalit nutné.

Vzhledem k tomu, že vytápění je v podstatě strategickou záležitostí, město se nevzdalo kotlen a rozvodů a ponechalo si nad nimi kontrolu.

Firma Tedom Energo se ihned pustila do investic, které zlepšují technický stav kotlen a zároveň s ohledem na rostoucí ceny plynu zefektivňují provoz. To mají kromě jiného zajistit kondenzační kotle, které jsou při větší úspornosti účinnější. Jeden takový kotel už vyrábí teplo na sídlišti Generála Govorova, další čtyři menší jsou v Jiráskově ulici. Nyní už dodávají teplo do smiřických domovů také čtyři nové kondenzační kotle umístěné v suterénu radnice. Nahradily neefektivní kotelnu v Mlýnské ulici.

V následujícím období dojde k výměně rozvodů mezi kotelnou a paneláky na sídlišti Generála Govorova. V některých domech potom lidem konečně poteče teplá a ne vlažná voda. Nebude to ale zadarmo. Cena tepla totiž kvůli velkým investicím o něco vzroste.

Technologie kotlen se bude ve spolupráci s provozovatelem tepelného hospodářství dále zlepšovat. Město v průběhu čtyř let věnuje do systému vytápění 4,3 milionu korun z rezerv z minulých let.

(mv)

Mitiskova kronika – VI. pokračování

Purkmistr města – dekret

Tento městys Smiřice podržel politické řízení a policejní správu s řídícím **primasem**, a zvoleni byli ze sousedů ještě dva starší – neb konšelé (Consulové). Již hned v starých letopisech v 16. a 17. století nacházíme představený města, že jmenován byl do těchto hodností a později v jednom lexikonu mezi municipalními městy nacházíme takto: Smirzitz – městečko v Královéhradeckém kraji – přednostou pan Jan Hodek (purkmistrem 1807–1815).

Ze všeho již zde uvedeného jest důkaz, že Smiřice před nepamětnými časy již byly jmenovány městečkem, a že od svého prvního majitele pojmenování obdržely. Roku 1797 se práv městečka ujali zdejší měšťané Bartoloměj Šust – mistr pekařský z čp. 26 a Jan Janák – kramář z čísla 101 (*dnes prodejna autodílů Skořepa*), a zanesli ku c. k. úřadu do Hradce Králové písemní žádost, aby představený ve Smiřicích k rozdílu vůkolních vesnic jakožto **purkmistr**, a ti dva konšelé co města **radní** nazýváni byli a co městečko císařské, městský znak „Krytý most přes Labe a 3 trojlístky jetelové“ v pečeti a na spisech vyraziti oprávněni byli. (*Žádali nejspíše, aby bylo obnoveno a uznáno Gallasovské privilegium, jen ten most na pečetidle nebyl krytý.*) Tato žádost došla od vyšších míst schválení c. k. krajským úřadem 30. 11. 1797.

Dekret, uložený ve starém vrchnostenském archivu, obsahoval následující: „Poněvadž městečko Smiřice, následkem svých nedávno potvrzených výsad neb privilegií, oprávněno jest míti **regulovaný magistrát**, následně nebude krajský úřad docela nic proti tomu, když městečka představený neb rychtář jmenován bude purkmistrem a ti přísedící pak radní se jmenovati budou.“

Potřeba vlastního hřbitova a školy

Již od předávných staletí bývalo u všech farních a filiálních kostelů nějaké pohřební místo, kostelní dvůr, hřbitov neb pohřebiště i chybně také krchov pojmenované, a když bylo od kostela vzdáleno tedy posvátné pole nazváno, na kterémž místě mrtvoly obyvatelů do hlubokých hrobů vloženy a zakopány bývaly, tak tomu bývalo i u kostela v Holohlavech, od starodávných let 1350. Za vlády císaře Josefa II. musela dle jeho nařízení, zvláště při nakažlivých nemocech, pohřebiště za brány měst přesouvána být. Později poznenáhlu byl tento Josefínský zákon na další města a městyse i na lidnaté vesnice roztažen. Když již Smiřice se zvětšily a dvě místa **Smiřice a Smiřičky** vystavěna byla, tu uznávalo se potřeba školy a hřbitova, neboť dosud musily dívky **do Holohlav choditi a pohřbívání bylo u holohlavského kostela**. Když docházelo k rozvodnění Labe, což vždy v roce vícekrát se stávalo, a když bahnitá cesta a v zimě neschodná byla, tu začal soused Matěj Pekan ve svém domku asi 30 dítek vyučovat, následovně byla tato pokoutní škola až do r. **1789**. Rovněž cesta s mrtvolou, kdy blátivou cestou se veškerý pohřební průvod ubíral, nebyla lidem pohodlná.

Smiřice bez kostela a pohřebního místa

Tak bývalo již dávno pohřební místo u kostela v Holohlavech sv. Jana Křtitele, ačkoliv před dávnými věky v Semonicích při plebejním neb farním kostele sv. Margarity a u vsi Habřiny Panny Marie narození farním kostele, který byl **roku 1790**, že opravu potřeboval a vrchnost dva kostely opravit nechtěla, zbořen, a tak ponechali na kopci Chlumeck, jenžto dřív od r. 1350 co farní kostel již stával, aspoň co filiální kostel sv. Václava, tak sice, že byl u lidu oblíbenější a za místo pohřební zvolili si jej i mnohé znamenité a šlechtické rodiny, jako Bedřich Rodovský z Hustiřan, na památku jest tam ve zdi pomník.

Po několika desetiletích, tedy r. 1380, kdy měli ve vsi Holohlavech rytířské sídlo – tvrz páni z Holohlav, toť byl onen čas, kdy o místě Smiřic nebylo ani stopy – ještě ničehož, ani jednoho stavení. Dle nejstarších spisů povstala Smiřice za krále Václava IV., kdy zámožný český vladyka svobodník **Jan Smiřický**, pobývajíc tehdy v Praze, který s králem v přátelství byl, od něhož vysoké lesy na Labi u Jaroměře koupil a v nichž lesní neb lovecký zámek (Jägerschloss), jen ode dřeva se tehdaž stavby konaly, i také ještě jiná stavení pro lesníky, hajné, rybáře, služebníky a kočí vystavěti nechal. Z toho vidno, že nebyla ani škola, ani kostel, ba ani pohřebiště.

Nový holohlavský hřbitov

Jak však po letech počet obyvatel se zvětšoval a to místo kolem kostela již nepostačovalo, tedy obce Holohlavy, Černožice a Čáslavky viděly se nuceny nějaké místo blízko vsi z obecních peněz koupiti. Poněvadž tehdejší měšťanosta ve Smiřicích nechtěl se k tomu uvoliti, aby na Smiřice připadající peněžitý příspěvek zaplatil a raději za pohřebná místa platiti se zavázal. Když tedy tamější **hřbitov u kostela pro 4 osady nedostatečným** se stal, byl zničen, planýrován a místo od kostela asi 50 kroků za děkanským stavením za hřbitov vyměřeno, k jehožto zdi přifaření obyvatelé všechnu práci vykonati museli. Toto nově zřízené pohřebiště bylo dle pamětní holohlavské kroniky (*děkanství*) **roku 1825** od Veleďustojného pána Jan Mayvalda, biskupského vikáře v Žirči slavnostně vysvěceno, napotom v chrámu Páně slavnostní zpívána mše svatá, a pak kanovnická školní visitace odbývána. Posléz od Veleďustojného děkana Václava Bažanta, první mrtvola **Jana Havrda**, syna statkáře z Čáslavek č. 3 k hrobu doprovázena a křesťanský pohřbena.

Když ale smiřičtí žádné práce konati nechtěli a raději si vlastní hřbitov zříditi hodlali, tedy byl zdejší pan vrchní Ondřej Buller tak milostiv, že jim pusté místo zadarmo povyzkazoval, které ovšem městskému představenstvu nezdálo se býti příhodné. Raději tedy zavazovali se za pohřební místa v Holohlavech podle tehdejší taxy platit, za dospělého 15x (krejcarů), za dítě 7,5x, žebrací a docela chudí zdarma. Taxa ta byla pořád víc a víc vyzdvihována, pro bohaté až 80x neb 1 fl. č. m. Od smiřických peníze vybrané nepřinášely však užitku těm třem obcím, které hřbitov vystavěly, nýbrž zádušní neb kostelní pokladnici kam byly placeny.

Dle kroniky J. B. Mitisky pro Zpravodaj upravil **Ing. Milan Plšek**

Smiřické velkostatky počátkem 17. století

Zpracováno dle publikace V. Pešáka „Panství rodu Smiřických v letech 1609–1618“ vydané v r. 1940, tedy za protektorátu.

Rozbor hospodářského postavení rodu Smiřických ve vývoji českého velkostatku umožňuje nahlédnout do jeho struktury v době předbělohorské. Vrcholný vzestup hospodářské moci a společenského i politického postavení rodu Smiřických spadá do posledních let století

16. a zejména na začátek století 17tého. Dvě rodové linie vládly již tehdy velikými statky, z nichž pak potomci **Zikmunda Smiřického** drželi statky, které se staly hlavním pilířem mocenského postavení posledních příslušníků tohoto rodu. **Albrecht Václav Smiřický** (pán na Náchodě) dědil rozsáhlá panství Náchod, Škvorec, Uhříněves–Koloděje a Kostelec nad Černými lesy. K Náchodu ještě přikoupil třebešovský statek. Po jeho smrti 1614 přecházejí statky na druhou linii Smiřických a to na **Albrechta Jana Smiřického**, který již byl po Jaroslavu Smiřickém (od r. 1611) majitelem domén Český Dub – Frydštejn, Semily–Navarov, Skála–Trosky, Kumburk–Úlibice a Hořice. V držení Albrechta Jana bylo tak jedenáct panství, která tvořila rozsáhlý pozemkový komplex, jdoucí od severních Čech přes východní část až do blízkosti Prahy. *(Ze Smiřic odešli Smiřičtí před více než 150 léty.)* V letech 1615–1618, tedy za Albrechta Jana Smiřického, téměř každý dvacátý osedlý v Čechách té doby žil na statcích Smiřických, i v evropském kontextu se jedná o výjimečné soustředění majetku, které nemá obdoby.

V konečném stádiu svého vývoje tvořily tedy panství Smiřických dva mohutné bloky velkostatků a odloučený Náchod. Náchodské panství, nejlidnatější ze všech, mělo v té době 1607 osedlých a to v městě Náchodě, sedmi menších městech a 63 vesnicích. Největší blok v severních a východních Čechách táhl se souvislým pásem od Dubu, přes Skálu a Semily a dále spojením přes Kumburk navazoval na jižněji položené Hořice, Žlunice a Dymokury. Středočeský blok byl na východ vysunut panstvím Kostelec a přes Škvorec sahal uhříněvským dominiem až do těsného sousedství Prahy. *(Se značnou nadsázkou lze přirovnávat rozsah území s Čsl. státními statky Smiřice ve století dvacátém.)* O poměrně příznivých podmínkách sociálního postavení poddaných svědčí nevelké zatížení robotami a ani tyto nevelké povinnosti nebyly konány v plném rozsahu, ale náhradním plněním.

Velký rozsah panství a jejich nesoustředěná poloha nutily již tehdy ústřední správu organizovati některé činnosti, související s finančními a berními povinnostmi, ve vyšší celky a soustřediti správu v několika centrech. Těmi se staly Skála, Kumburk a Černý Kostelec. Pro své finanční operace užívalo ústředí nejen vlastních peněz, ale také sirotčích a zádušních, které byly v jeho správě. Léta 1612–1614 byla po stránce finanční nejúspěšnější, rozsahem půjček i výnosem z úroků. Poté dochází k poklesu výnosů a k postupnému zadlužování, roku 1618 mělo panství dluh 19 500 kop grošů českých.

Hlavní hospodářský význam dvorů spočíval ve výrobě naturálií pro výživu lidí i zvířat a surovin pro vlastní průmysl. Podobně lesy kryly hlavně vnitřní potřebu velkostatků, pro zpeněžení byla určena pouze menší část. V čele podniků, u nichž byl kladen důraz na finanční výnosnost, stály pivovary. Pivovarská výroba nesoucí největší zisky, rovněž razila cestu placení hotovými penězi všech sociálních vrstev.

S posledními Smiřickými mizí nejen významný šlechtický rod z českých dějin, ale přerušuje se také hospodářský vývoj mohutného a organicky sepnutého celku, jemuž nebylo v celé střední Evropě rovného. *(Po bitvě bělohorské roku 1620 je na část majetku vyhlášena konfiskace, poslední potomci Markéta Saloména a bratr Jindřich Jiří prchají do emigrace.)* Ani úsilí Albrechta Valdštejna, kterému se podařilo část majetků získat pro sebe, nemělo dlouhého trvání (zavražděn roku 1634). S tragickým koncem frýdlantského vévody mizí navždy tento hospodářský výtvar doby předbělohorské. Úsilí, které na českých metodách hospodaření Smiřických položilo základy hospodářského útvaru Valdštejnova vévodství (hlavním sídlem Jičín) a nabylo evropského významu. Pro zajímavost ještě uvádím, že nástupcem generála Valdštejna v čele císařských vojsk se stává hrabě Jan Matias Gallas, za odstranění Valdštejna a Trčky získává od císaře darem i panství Smiřice, zkonfiskované Trčkům z Lípy.

Mistr Jaroslav Svěcený

Houslový virtuos Jaroslav Svěcený je už mnoha našim občanům dobře znám. V místním kostele se seznámili s jeho mistrovskou hrou na housle i na různé historické nástroje. Účastníci jeho koncertu mohli ocenit i jeho poutavé odborné výklady o hudebních nástrojích. Mistr Svěcený je rovněž iniciátorem významné kulturní akce, kterou jsou Smiřické svátky hudby, a které se budou letos v dubnu konat již potřetí. Jistě neuškodí, pokud se s tímto interpretem seznámíme podrobněji.

Jaroslav Svěcený je jedním z nejlepších současných českých houslistů a výraznou osobností naší hudební scény. Jeho sólová dráha začala již v době studií na pražské konzervatoři a Akademii múzických umění, kde studoval u prof. Františka Pospíšila a prof. Václava Snítala. Své vzdělání dovršil mistrovskými kurzy u slavných světových virtuosů Nathana Milsteina a Gidona Kremera.

Mistr Svěcený pochází z našeho krajského města Hradce Králové. Snad čtenáře Zpravodaje zaujme několik údajů o něm. Na housle hraje už od svých pěti a půl let. Jeho dědeček ho zavedl do dílny východočeské houslařské rodiny Pilařů. Ponejprv se mu zde líbilo, jak tam krásně voní laky. Od dědečka Karla Pilaře bral první rozumy. Začal si uvědomovat, že je to kus úžasné historie. Někdo zajímavý na ty housle hrál, jiný je vyrobil a kdosi je zase vlastnil. Kolikrát si pomyslel, kdyby tak ty housle mohly promluvit...

Mistr litoval, že jako interpret na pódiu neprezentoval nástroj, na který hrál. Zkusil proto informovat posluchače o nástrojích, na které hraje. Publikum to s potěšením přijalo. Kvalita houslí je přímo úměrná tomu, co ten nástroj dovolí hrát. Pokud chce hráč o svých houslích povídat, musí se víc zabývat jejich historií.

Zprvu se domníval, že to lidi moc nezajímá, ale ukázalo se, že historie houslí spolu s různými souvislostmi je zaujala. A to ho donutilo, aby vše sepsal, natočil a začal na veřejnosti prezentovat. Začal uvádět koncerty o historii houslí nejen pro dospělé, ale absolvoval je už i pro studenty středních škol.

Mistrovské housle jsou odlišné především tím, že jsou stavěné lidskýma rukama. To není fabrická práce, jako když seká Baťa cvičky. Nahrazují vlastně lidský hlas, z toho důvodu byly také vytvořeny. A navíc – po ta léta se na nich vystřídala řada interpretů a je k poznání, jestli na ně hrál kvalitní muzikant nebo vrzal. Své housle by nepůjčil nikomu, kdo nehraje dobře. Zastává názor, že housle a manželka se nikomu nepůjčují.

V roce 1996 mu byla udělena prestižní cena Masarykovy akademie umění za tvůrčí uměleckou činnost. Je také uznávaným znalcem historie a stavby houslí. Jeho koncertní projekt pod souhrnným názvem Violino představuje mistrovské housle významných houslařů 17. až 20. století.

Jak už je výše uvedeno, Jaroslav Svěcený je proslulým popularizátorem houslové hry. Jeho televizní, rozhlasové a koncertní projekty přitahují publikum všech věkových skupin. Vystupuje nejen v naší republice. Zúčastnil se již mnoha koncertních turné a festivalových vystoupení. Účinkoval nejen v evropských státech, ale i v USA, Kanadě, Brazílii, na Kubě, v Turecku, Izraeli, Egyptu, Libanonu, Jordánsku, ve Spojených arabských emirátech, v Saudské Arábii, Indii atd. Jaroslav Svěcený natočil mnoho CD (jedno i ve zdejším kostele) s díly světových a českých autorů.

Říká se, že hudba nezná hranic. O tom se mohl už mnohokrát přesvědčit Mistr Jaroslav Svěcený. Své umění předváděl také až v Mexiku. Hrál zde v koncertních síních, ale také na Sluneční

pyramidě, která je jednou z nejvýznamnějších památek starobylé aztécké architektury. Je zajímavé seznámit se s jeho dojmy:

„Měl jsem v Mexiku tu čest hrát na mnoha důležitých místech a pro spoustu významných osob, například na české ambasádě pro diplomaty nebo na mezinárodním veterinárním kongresu pro jeho účastníky. Byl mi dokonce věnován jeden a půl hodiny dlouhý pořad v jednom rádiu v Mexico City. Největší dojem ve mně ale zanechal sólový houslový přednes na Sluneční pyramidě. To místo je velice kouzelné a pro člověka, který vnímá skrze srdce, je naprosto nezapomenutelné. Při vystoupení jsem měl pod sebou rozprostřený koberec, který mě odděloval od publika. Stál jsem přitom přímo na magickém místě, o kterém se vždycky všude píše, že právě tam je intenzita pyramidy největší.“

Úžasné bylo podle Svěceného i obecenstvo, které je velmi spontánní a o českou hudbu má opravdový zájem. „Možná mému úspěchu napomohlo i to, že v mexické lidové hudbě hrají housle důležitou roli, a tak jsou tamnímu obyvatelstvu blízké. Nemohu si stěžovat ani po profesionální stránce, vše spojené s vystoupením bylo vždycky perfektně zařízeno. Kromě toho, že většinou se začínalo až o dvacet minut později.“ Mistr Svěcený se přesvědčil o tom, že tato skutečnost není v tamějších končinách nic neobvyklého.

Nás ve Smiřicích může těšit, že si Mistr Svěcený oblíbil i naše Smiřice a že máme možnost si jeho mistrovskou hru poslechnout v naší Národní kulturní památce.

(mv)

9 v dějinách Smiřic

Čas je neúprosný. Den po dni, hodina za hodinou, v průběhu každé vteřiny existence naší planety nám překrývá nemilosrdně stopy dávné minulosti. Čím hlouběji se zadíváme proti jeho toku, tím více se nám osudy tehdejších obyvatel – našich prapředků – ztrácejí v mlhavém oparu vzdálené historie. Někdy se však do nich přece jenom podaří trochu nahlédnout. Zkuste se tam podívat se mnou.

Již hodně dlouho se snažím přesvědčit zájemce o smiřickou historii o tom, že mnoho závažných událostí v minulosti našeho města se stalo v roce, jehož datum končilo devítkou. Snad pro ukázkou: v roce 1659 byly Smiřice prohlášeny městem, rok 1699 se vztahuje ke stavbě smiřického kostela apod. Tentokrát chci pozornost čtenářů obrátit k datu **1719**. Znalci smiřické historie vědí, že majitelkou smiřického panství byla v této době Marie Terezie Violanta Šternberková. Její velká zbožnost ji vedla k dokončení vybavení interiéru smiřického kostela, o kterém již bylo ve Zpravodaji psáno velmi podrobně. Stojí jistě za zmínku, že obraz Petra Brandla ze smiřického kostela byl v současné době prohlášen za Národní kulturní památku.

Sídlem Marie Terezie Violanty ze Šternberka byl na začátku 18. století zdejší zámek. Podle dobových záznamů uvádím jeho popis (některé zde uváděné skutečnosti nás mohou i velmi překvapit): „Zámek – hraběcí sídlo – s nově kolem zřízeným libosadem osázeným zákrsky. Má tři podlaží, je z kamene se šindelovou krytinou, celý v dobrém stavu k obývání, má 44 velkých a malých pokojů, 8 kvelbů, 2 sklepy, 1 prostornou kuchyni, 2 galerie, celý nákladně postavený. Dále zařízený zámecký kostel sv. Tří králů, naproti velkému jízďárnu s koňskými stáji pro 40 koní. Vedle jsou potřebné, veskrze zděné, byty pro hospodářské úředníky. Od zámku jsou vysázeny tři lipové aleje v krásných řadách, jedna do Holohlav, druhá do obory a třetí lesem Rasošek k pleskému zámečku vzdálenému 1 1/2 hodiny. Pivovar je v zámeckém okrsku, zděný s klenutým hvozdem a humnem, dále opatřen sladovými půdami. Vinopalna nemůže být na

nějakém místě v sadu, kde jsou obtíže se zásobováním vodou, je tam obtížná doprava dřeva a zamrzá tam voda. Proto bylo zvoleno jiné místo v hospodářském dvoře, u ratejny, kde jde pod zámeckým mostem voda.“ (*Tento most byl v místech, kde začíná cesta parkem do areálu zámeckého nádvoří. Smiřická vinopalna však bývala lokalizována i mimo zámecký areál, do sousedství panského mlýna.*) „Hospodářský dvůr Smiřice se zde se nacházejícím ovocným sadem, dřevěný se sýpkou, stodolou o dvou mlatech, stáje pro zde chované hovězí i vepřový dobytek a drůbež, v dobrém stavu.“

Později v druhé polovině 18. století systematické plánování a výstavba pevností proti pruskému Slezsku v horním Polabí měly přímé důsledky i pro dějiny Smiřic. Po hradecké pevnosti bylo k postavení nové pevnosti navrženo v šedesátých letech 18. století místo bývalé osady Ples u Jaroměře, patřící ke smiřickému panství. Vzhledem k tomu, že Smiřice navíc ležely uprostřed mezi právě stavěnou hradeckou a novou navrhovanou, pozdější josefovskou pevností, staly se předmětem zájmu vojenského eráru a v důsledku toho i císařské komory. Samotné jednání o koupi statku nám uniká, o to lépe je dokumentováno období krátce po koupi. Na Nový rok 1780 byla ve Vídni uzavřena tržová smlouva, kterou v té době již kníže Jan Václav Paar prodal panství Smiřice s inkorporovanými statky Ples, Jasenná a Újezd za 700 000 zlatých císařské dvorní komoře. V tržové smlouvě je zmiňována zámecká budova, jízdná a dvoje stáje. Právě jmenované budovy byly při koupi oceňovány jako potřebné, zámecký inventář byl považován za nepoužitelný. V první řadě však byl sledován hladký průběh výstavby pleské (josefovské) pevnosti.

V průběhu léta se rozvinulo široké jednání o osudech a využitelnosti smiřického zámku, přičemž bylo jasné, že již nebude sloužit jako voluptuár. V červenci roku 1780 se vážně jednalo o přeložení sídla krajského úřadu Hradeckého kraje z malé Hoříněvsi do Smiřic. Krajský hejtman souhlasil, z Vídně vyslaný rada Jan Nepomuk Petrydes doporučoval výhody Smiřic jak mohl. Psal do Vídně, že je zde dost místa, zámek má v prvním patře 18, v druhém patře 19 místností. Navíc je v druhém patře pěkná jídelna se šesti okny. V přízemí napočítal 18 místností, z nichž bylo 7 vytápitelných. Dále navrhoval přestavět některé hospodářské budovy a jízdnou na byty. Na druhé straně zdůrazňoval nevýhody dalšího kandidáta na místo krajského úřadu – jezuitské Žirče. Z přemístění krajského úřadu do Smiřic však záhy sešlo, a tak Petrydes alespoň vypracoval po svém návratu do Vídně v srpnu 1780 vcelku obšírný popis smiřického panství a jednotlivých budov:

„Panský zámek ve Smiřicích ... od severu v prvním traktu vjezdová brána a dva malé vchody, budova je postavena do čtverce, oddělená od ostatních budov a obklopena libosadem, dvojpatrová, pouze s jedním schodištěm, ve dvoře dokola otevřená chodba, jak budova, tak i šindelové střechy jsou nezávadné, první poschodí obsahuje 16 a druhé poschodí 17 místností, pokoje s dobrými proporcemi, světlé, s dobrými dveřmi, zámky a okny a kromě toho ještě 13 prkenných přepažení (13 bretterne Verschläge), z horních pokojů ve druhém patře je 8 obloženo měkkým dřívím, v ostatních jsou prkenné podlahy; v obou patrech je 28 vytápitelných pokojů s dobrými kamny a celkem 74 tabulkových oken a 45 zimních. V přízemí je 17 kvelbů, z nichž je 8 vytápitelných. Jedna velká panská a jedna malá kuchyně, jeden velký a jeden malý sklep, velký je však při stoupajícím Labi zaplavován. Mezi zámkem a zámeckým kostelem je nahoře ve druhém patře chodba bez zastřešení dlážděná kamennými deskami, která musí být vzhledem k pronikající dešťové vodě přeložena a znovu zatmelena; 1 patro této chodby je klenuté a má 18 oken.

Libosad – ve dvou libosadech kolem zámku jsou následující ovocné stromy a špalíry: 10 meruněk, 37 broskví, 232 zákrsků, 52 jabloní, 12 švestek, 12 fíkovníků, 52 španělských višní, 314 sáhů habrového a 90 sáhů smrkového zastříhávaného špalíru, 87 tvarovaných lip, 28 kaštanů, 5 oddělení sestříhávaných parterů, tato zahrada vyžaduje robotu 175 dní ročně. Ovoce

v libosadu bylo úředně odhadnuto a odprodáno nájemcům... V panské kuchyňské zahradě, která bude dále zmíněna, je malý skleník (zde Treibhaus...).

Přímo u zámeckého kostela se nachází budova v druhém traktu s úřednickými byty, jednopatrová (pozn.: nyní *Důchod se vstupem do kostela a s knihovnou*). Vedle kostela je úřední kancelář a vedle je klenutý archív s železnými dveřmi. Vedle kanceláře bydlí rentmistr, má 4 pokoje a kuchyni, s ním sousedí byt hospodářského správce se 2 pokoji a kuchyní. Vedle má ředitel pouze 2 pokoje k obývání a pro čeleď světnici, tak že v tomto malém prostoru sotva může být. Vedle ředitele je byt sládka stávající se ze 2 pokojů a kuchyně. Přízemí je veskrze klenuté, na začátku vedle kostela bydlí zámecký kaplan v jednom pokoji a prkenné přepážce s malou kuchyní, přímo na něm kostelní depozitář. Na druhé straně je obytný pokoj hospodářského vrátného. Na konci této brány je humno a hvozd.

Pivovar a bednárna – ve třetím traktu stojí pivovar a spilkové sklepy, nahoře jsou náležité sladové pudy a za pivovarem dřevěný byt bednáře s jeho dílnou. Sládek vaří dobré a pitelné pivo, které je v okolí vyhledáváno pro kvalitu. A nyní jsme u dalšího data s „9“ – roku **1719** byla do pivovaru pořízena pivovarská pánev.

Sýpka a koňské stáje – ve výše zmíněném třetím traktu s pivovarem sousedí jednopatrová sýpka a pod sýpkou jsou stáje pro 24 a vedle pro 16 koní, nad vedlejší se skládá zásoba píce a otavy. Ve čtvrtém traktu sousedí s koňskou stájí dílna koláře, kam je nyní ukládáno různé dřevěné nářadí.

Panská jízdná – vedle zmiňované dílny koláře vede ulice na Hradec Králové a u ní stojí jízdná, oddělená od všech okolních budov. Dlouhá 21 rak. sáhů, široká 8 1/8 sáhu (39,8 x 15,4 m), na konci jízdnary bydlí v 1. patře purkrabí, má 4 pokoje a kuchyni, dole je uzavřená kolna na 4 nebo nejvýše 6 vozů, zbytek budovy až po „Dachlähr“(?) tvoří jízdná.

Mezi jízdnou a zámkem ještě malá budova se 2 pokoji a kuchyní, kde se při honech shromažďují a přenocují lovci, v současnosti je ale neobývaná. Z této budovy je možno vytvořit byt pro hospodářského správce, probourat z každého pokoje do panského sadu okno a zvětšit byt ředitele o dva pokoje. (Pozn.: V tomto případě se jedná o budovu, která je v současné době označována jako „kaplanka“. Město ji koupilo za 1000,- Kč. Podrobnosti jsou v tomto čísle v samostatném článku.)

Přímo za touto malou budovou jsou dva sklepy se střechou oddělené od libosadu a ovocného sadu, kam je ukládána zvěřina, tyto dva malé sklepy leží přímo na labském břehu a jsou často zaplavovány...

Panský byt pro zahradníka – před několika lety byla zřízena v panské kuchyňské zahradě dřevěná budova se 2 pokoji a vytápěním a s komorou, kuchyní a chlévem, nyní zde bydlí panský chirurgus, zatímco zahradník má vlastní dům.“

(mv)

Smiřice začínají lákat turisty

Není sporu o tom, že naše město má v současnosti dostatek památek, které by k nám mohly přilákat stále více turistů. Kromě barokního skvostu, zámeckého kostela Zjevení Páně, který je už deset let národní kulturní památkou, se můžeme stejným přídomkem pyšnit u obrazu Klanění tří králů na jeho hlavním oltáři. Je to jeden z nejkrásnějších Brandlových obrazů pocházející z roku 1727. Celá stavba je odborníky považována za nejkrásnější barokní stavbu stojící na sever od Alp.

Bylo by dobré, aby tuto skutečnost zaregistrovali i turisté, kterých do Smiřic ještě nejezdí tolik, jak by si to naše kulturní památka zasloužila. Smiřice se ještě nedostaly do povědomí turistické veřejnosti. Počet návštěvníků proto spíše klesá – v roce 2004 si kostel prohlédlo zhruba dva a půl tisíce návštěvníků a v roce 2005 již jen něco kolem tisícovky. Přestaly sem totiž jezdit autobusy, které vozí lidi na různé předváděcí akce.

Ke zvýšení návštěvnosti by kromě jiných počinů mohl přispět i dubnový festival Smiřické svátky hudby. Kostel si při té příležitosti (i když bez výkladu) prohlédne více než tisíc lidí.

Smiřický kostel Zjevení Páně je nyní přístupný skupinám návštěvníků po předchozí domluvě na městském úřadu. V létě město opět počítá s pravidelnými prohlídkami každou neděli v odpoledních hodinách. Kromě dvou národních kulturních památek je na území města i několik méně významných, ale lákavých památek.

(mv)

Červený kříž a půlměsíc doplní červený diamant

V minulém Zpravodaji jsem seznámil čtenáře s používáním symbolů u záchranných služeb. Hlavně jsem vysvětlil, co znamená tzv. Modrá hvězda života a důvod jejího používání. Než vyšlo toto číslo, došlo ve světě k zavedení dalšího symbolu pro záchranné služby.

Zdravotníci, zachraňující lidi ve válečných konfliktech, dostanou ještě jeden mezinárodně uznávaný symbol. Vedle červeného kříže a červeného půlměsíce to je i tzv. „červený diamant“.

Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce už ke konci minulého roku ve švýcarské Ženevě schválilo přidání dodatečného znaku. Tento znak po několika desetiletích umožní Izraeli vstoupit do této celosvětové instituce. Představitelům židovského státu totiž do té doby vadil kříž jako symbol křesťanství.

Novým symbolem zdravotníků se stal červený čtverec postavený na hrot. Do čtverce bude moci být umístován znak izraelské záchranné služby Magen David Adom, kterým je červená Davidova hvězda.

Červený čtverec bude rovnocenným znakem humanitární organizace spolu s červeným křížem a červeným půlměsícem a budou ho uznávat všechny státy na světě.

(mv)

Kaplanka

Zámek v současné době neskýtá dobrý dojem. Budova viditelně chátrá a soukromý majitel neprojevuje snahu o zlepšení neutěšeného stavu. Jedné budově dokonce ještě nedávno hrozila demolice. Jedná se o budovu, které se říká „kaplanka“. Nachází se východně od hlavní zámecké budovy a dříve sloužila při loveckých štvanicích honcům, kteří v této budově vyčkávali na panstvo.

Na kaplance se vloni zhroutila střecha a dlouho se nic nedělo. Majitel nemá peníze na opravy. Nabídl proto městu odprodej kaplanky za 1 000,- (jeden tisíc) Kč. Město reagovalo na nabídku prodeje objektu tak, že zastupitelstvo města schválilo jeho koupi. Tím se naskytla možnost záchrany této budovy.

Město si nechalo na budovu vypracovat statický posudek. Podle tohoto posudku je objekt staticky v pořádku a základní zajišťovací práce by přišly na více než milion korun. Zatím byl objekt opatřen proti vnikání vody plachtou. Později město použije na zastřešení vlastní střešní krytinu, kterou má skladech – oprava tak vyjde levněji. Město bude usilovat o získání dotace.

Město usilovalo už před lety marně o zakoupení hlavní budovy zámku (a nebyl drahý!). Nyní spravuje pouze budovy, které lemují jeho vnější nádvoří. Nyní přibyla již zmíněná kaplanka. V prostorách zámku město počítalo s vybudováním hotelu s restaurací, s možností romantických projížděk na koni či v kočáře, fitness centrem, s golfovým hřištěm. Tím vším se mohlo pyšnit městečko Smiřice.

Původních plánů pro využití areálu v cestovním ruchu by se město nechtělo vzdávat. Jsou ale otázkou budoucích dvaceti a možná i více let. Na uskutečnění opět chybí peníze.

(mv)

Paradox dnešní doby – už abychom se báli těchto krásných ptáků

Letošní zima nepodpořila tvrzení o oteplování

MÍT PAMATOVÁKA

Co je vlastně paměť a jak v naší hlavě funguje? Dodnes si uchovává jistou tajemnost a patří k nejpřitažlivějším oblastem lékařského výzkumu. Po staletí ji studovali filozofové i psychologové a přitom jsme v poznání jejích nejskrytějších mechanismů pořád ještě spíš na začátku. Jedno už bezpečně víme – že základem mozkového systému a všech jeho funkcí jsou nervové buňky, takzvané neurony. Každý neuron představuje něco jako miniaturní počítač, který je schopen samostatně zpracovat potřebnou (a někdy i nepotřebnou) informaci a poslat ji dál pomocí elektrických vzruchů. Desítky miliard neuronů působí jako přijímací a vysílací stanice, zaznamenávají zprávy a zase je posílají dál, když je třeba. Jestliže si na něco nemůžeme vzpomenout, může za to většinou špatná komunikace mezi neurony.

Vědecké výzkumy dokázaly (ostatně známe to i z vlastní zkušenosti), že existuje takzvaná dvojí paměť: krátkodobá a dlouhodobá. První například umožňuje, abychom si adresu, kterou nám zrovna někdo diktuje, uchovali v hlavě, než si ji zaznamenáme. U dlouhodobé paměti probíhá mnohem složitější proces. Zjistilo se, což opět každý z nás může potvrdit, že určité věci, i když se staly před dlouhým časem, si pamatujeme mnohem lépe, jestliže se propojí se silným citovým zážitkem. Vybaví se nám i přesné detaily, třeba strom v krajině, vzorek ubrusu na stole, výraz člověka. Strach, radost, silná citová vazba uvolňují v našem organismu noradrenalin, jednu z látek posilující vazbu mezi neurony, a proto se nám onen okamžik trvaleji vtiskne do vzpomínek.

Každý člověk má jinou kapacitu paměti (to můžeme pozorovat při různých soutěžích – někteří lidé mají až obdivuhodnou paměť). Rozdíly jsou obrovské. Není bez zajímavosti, že odlišné výsledky u skupiny starších lidí jsou téměř stejné jako u osob různých věkových kategorií. Tentýž člověk může mít vynikající dlouhodobou paměť, zato s krátkodobou má značné potíže. A také naopak. Nejhorší škody na paměti obvykle způsobují některé nemoci nebo poranění mozku. U někoho může časem ochabovat takzvaná epizodická paměť – schopnost přesně určit čas a místo, kde se jistá událost stala. Ale ani to neplatí o všech starých lidech. Výzkumy prokázaly, že dlouhodobá paměť od dvaceti do šedesáti let dokonce sílí. Je všeobecně známo, že staří lidé si dokážou podrobně vybavit příhody ze svého mládí či dokonce z raného dětství.

Když si senioři stěžují, že ztrácejí paměť, protože stárnou, sami se, jak prohlašuje psycholožka Robin Weatová z Floridské univerzity, vystavují riziku, že si doopravdy budou pamatovat méně než ti, kdo si říkají, pokud víc zapomínám, je to proto, že se dost nesnažím a nesoustředím. Jistě i vám se stává, že jdete pro něco do jiné místnosti a pak nevíte, pro co jste šli. Odborníci radí: chcete-li si něco zapamatovat, především se soustředte. Než pro nějakou věc jdete, v duchu si ji vybavte nebo si představte, co budete v příští chvíli dělat. Pokud nevíte, kam jste si dali brýle nebo klíčky od auta, nedělejte si starosti. Mladí i staří mohou zapomínat z nejrůznějších důvodů: přepracování, stresové situace, únava, roztržitost nebo taky neochota vůbec si něco pamatovat.

Dá se paměť cvičit? Pravidla mnemotechniky, což jsou různé triky a pomůcky k lepšímu zapamatování, jsou prastará. Cicero uvádí, že už v 5. století před naším letopočtem vymyslel řecký básník Simónidés (a to už mu táhlo na devadesátku) způsob, jak pomoci řečníkům a politikům, aby si lépe pamatovali své projevy. Podstatou jeho techniky bylo, že si člověk představuje, jak se prochází po svém domě nebo po náměstí své obce. Na každém kroku by si měl vtisknout do paměti určitý obraz, který by se dal spojit s tématem, o němž bude hovořit. Lingvisté se domnívají, že ze Simónidovy asociativní metody pocházejí dodnes běžně užívané řečnické obraty jako „na prvním místě“ či „ve druhé řadě“. A možná i vy si ze školní výuky zeměpisu pamatujete mnemotechnickou pomůcku v podobě větičky „Šetři se, osle“, která má žákům připomenout, že poloměr planety Země činí asi 6 378 kilometrů.

Teolog a filozof Tomáš Akvinský ve třináctém století shrnul základní pravidla Simónidovy mnemotechniky do těchto čtyř bodů:

- Spojovat každé slovo, které si chceme zapamatovat, s nějakým symbolem.
- Uspořádat si vzpomínky podle určitého logického sledu.
- Věnovat skutečný zájem tomu, co si chceme zapamatovat.
- Vracet se často k důležitým vzpomínkám.

Tato pravidla jsou platná dodnes a měl by se jimi řídit každý, kdo si chce posílit paměť. Jenže aby se člověk mohl na svou paměť spolehnout, musí jí především také věřit. Krátkodobé zapamatovávání opravdu s věkem mírně slábne, ale to nemá žádné vážnější následky. Pokud mozek není skutečně patologicky postižený, i po sedmdesátce si mnozí, jak známo, udržují záviděníhodnou paměť.

PEDIKÉRSKÉ SLUŽBY

Helena Křivková

Ošetření Vašich nohou v pohodlí domova
objednávejte na tel.

604 277 571

“D11 až k polským hranicím”

**Priority Jiřího Hanuše
pro Královéhradecko:**

- pokračování přípravy výstavby dálnice D11 až k polským hranicím
- podpora výstavby Terminálu v Hradci Králové
- zvýšení bezpečnosti občanů v našich městech
- více podpory pro rodiny s dětmi
- podpora vzdělávání a rozvoj vysokých škol v Hradci Králové

Jiří HANUŠ
poslanec Vašeho kraje

www.hanus.kdu.cz

KDU-ČSL

Jiří Králík

ZPRAVODAJ Smřice, Rodova a Holohlav

• Vydává Město Smřice, Palackého 106, 503 03 Smřice • Vychází 4x ročně. Cena 1 výtisku 10,- Kč. Náklad tohoto čísla 550 ks. • Evidenční číslo: MK ČR E 16060 • Redakční rada: Miroslav Volák, Ludmila Trávníčková, Ladislava Reichová • Příspěvky zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko Smřice, Palackého 124, e-mail: meks.smrice@tiscali.cz • Tiskne: A.P. Progrestitsk, a.s., Bieblova 133, 500 03 Hradec Králové • Ve Smřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. • Prodej - Tabák U Jedličků a sekretariát MěÚ Smřice. • Uzávěrka příštího čísla do 31. 5. 2006 •